

KYMI-YHTYMÄ

HENKILÖKUNNAN
JULKAISU

- 1 Varatuomari C. J. Ehrnrooth 60-vuotias
- 2 Uusi tehdashalli Heinolan tehtaalla
- 6 Salon armatuuri tehdas
- 8 Ensimmäisten työteknillisten kurssien päättäjät
- 13 Yhtymämme palopäällystö koolla
- 14 Omaisten päivä Kymin paperitehtaalla
- 16 Eläkeläisten kevätkuulat
- 18 Yhtiöläisnaisten yhteistoimintaa
- 19 Hiihtoharrastuskilpailut Juantehtaalla
- 19 Kutomakurssi Juantehtaalla
- 20 Hallan eläkeläisten kuulumisia
- 21 Hallan Visan 60-vuotisjuhla
- 22 Johtajan vaihdos Högforsin tehtaalla
- 22 Läksiäisjuhla vuorineuvos Arppen kunniaksi
- 24 Mitalimiehiä
- 26 Pitkäaikaisesti palvelleita
- 26 Merkkipäiviä
- 35 Manan majoille
- 35 Yhtymämme kesämestaruuskilpailut
- 36 Toimituksen tuoilta

Kirjoitusten ja kuvien lainaaminen ilman lupaa kielletty

TOIMITUS: VASTAAVA TOIMITTAJA: VEIKKO TALVI - TOIMITUSSIHTEERI: A. YLIKANGAS - KIRJAPAINO: KOUVOLAN KIRJA- JA KIVIP.

Tällä työpöydällä joutuu jokainen nestekaasulieden emaloitu ja polttolakattu osa yksityiskohdallisen tarkastuksen kohteeksi. Tarkastaja Vieno Tornainen työssään Heinolan tehtaalla uudessa kaasuliesihallissa. Liittyy kirjoitukseen "Uusi tehdashalli Heinolan tehtaalla" ss. 2—5.

Lehdessämme on jälleen kuulumisia Högforsin tehtaalla työtarkastajilta. Muutamassa vuodessa Heinolan tehtaasta on kasvanut suuri tehdasryhmä kolmeen tehdashalleineen. Tällä kertaa esittelemme niistä uusimman, johon keskittetään laitos- ja nestekaasuliesien valmistus. Hallin kokoonpanoradalla syntyy jo nestekaasuliesiä, jotka tunnetaan markkinoilla Martta-nimisinä.

Salon tehdas on myös äskettäin käynyt läpi huomattavan laajennus- ja uudistusvaiheen. Messinkiventtiiliosaston siirrettyä uuteen halliin on valurautaventtiiliosasto saanut kokonaan haltuunsa vanhemman tehdassalin.

Nämä laajennukset ja uudistukset kertovat osaltaan siitä yhtiömme metalliteollisuuden laajentumisesta ja tuotantomenetelmien uudenaikaistamisesta, jotka on suoritettu sodanjälkeisenä ajanjaksona. Nytemmin on Högforsin

pitkäaikainen johtaja vuorineuvos Arppe siirtynyt eläkkeelle ja hänen seuraajakseen on isännöitsijäksi nimitetty dipl. ins. C. J. Cedercreutz. Vuorineuvos Arppen läksiäisilaisuudesta Högforsissa muodostui mieleenpainuva työnjuhla.

Ammattikoulumme uudesta opetus-suunnitelmasta ja varsinkin siihen liittyvästä aikuisammattiovetuksesta — työteknillisistä kurseista — on lehdessämme kerrottu useaan otteeseen. Nytemmin ensimmäiset työteknilliset kurssit ovat päättyneet. 33 vanhempaa ammattimestä suoritti kurssit ja kokemukset olivat kaikin puolin erittäin myönteisiä ja samalla suuntaa antavia vastaista opetusta ajatellen.

Kuusankosken tehtaalla on alettu järjestää ns. omaisten päiviä. Niiden tarkoituksena on tutustuttaa yhtiöläisten lähiomaisia tehtaasiin ja 'perheen pään' työpaikkaan.

Varatuomari C. J. Ehrnrooth 60-vuotias

Kymin Osakeyhtiön hallituksen puheenjohtaja varatuomari C. J. Ehrnrooth täytti kesäkuun 17. päivänä 60 vuotta.

Varatuomari Ehrnrooth on syntynyt Helsingissä. Hän suoritti ylemmän oikeustutkinnon v. 1921 ja opiskeli Lontoossa vuosina 1923—1924. Hän toimi asianajajana Helsingissä aina vuoteen 1945 saakka, jolloin hän antautui yksinomaan yhä lukuisammiksi ja vastuunalaisemmiksi käyneiden tehtävien hoitamiseen maamme teollisuus- ja liike-elämän johtopaikoilla.

Varatuomari Ehrnroothin laaja lakimieskokemus, hänen syvällinen perehtyneisyytensä maamme teollisuuden eri aloihin ja maailmankauppaan, hänen kaukonäköisyytensä, harkitsevainen ja hillitty luonteensa sekä nauttimansa arvonanto ovat tehneet hänestä keskeisen johtajapersoonallisuuden teollisuuden piirissä. Erityisesti kohdistuvat kiitolliset ajatuksemme hänen painavaan ja merkitsevään osuuteensa oman yhtiömme johdossa. Jo v. 1936 hän tuli yhtiömme hallituksen jäseneksi ja vuodesta 1945 lähtien hän on toiminut halli-

tuksen puheenjohtajana. Hallituksen puheenjohtajan tehtävän hoitaminen on tänä sodanjälkeisenä ajanjaksona ollut erittäin vaativaa ja taitoa sekä voimia kysyvää, varsinkin kun yhtiömme tuotantolaitosten uudistaminen ja laajentaminen on näytellyt yhtiön toiminnassa varsin keskeistä osaa.

Suomen Puunjalostusteollisuuden piirissä varatuomari Ehrnroothille on uskottu monia luottamustehtäviä. Niinpä hän on Suomen Paperitehtaitten Yhdistyksen hallintoneuvoston varapuheenjohtaja, Suomen Puunjalostusteollisuuden Työnantajaliiton hallintoneuvoston jäsen, Teollisuus-Palon hallintoneuvoston ja hallituksen varapuheenjohtaja ja Saha-Palon hallituksen jäsen. Lisäksi hän on Oy Strömberg Ab:n hallituksen varapuheenjohtaja, Oy Pohjoismaiden Yhdyspankin hallintoneuvoston jäsen sekä Teollisuuden Auto- ja Vastuuvakuutusyhtiön hallituksen jäsen monia muita luottamustehtäviä mainitsematta.

Lehtemme pyytää kunnioittavimmin yhtyä onnitteluihin, vaikkakin pari päivää myöhästyneenä.

Uusi tehdashalli Heinolan tehtaalla

Heinolan tehtaan uusinta osaa

Vuonna 1952 alkoi Högforsin tehdas rakentaa Heinolaan Nynäsin kartanon maalle uutta radiaattori-tehdasta, johon keskitettiin levyradiaattorien valmistus. Tässä alkuvaiheessaan tehdas käsitti yhden suuren tehdashallin varastoineen, konttoreineen ja asianmukaisine sosiaalisine tiloineen. Mutta tuskin tehdas oli ennättänyt kunnolla käyntiin, kun jo ryhdyttiin huomattaviin laajennuksiin. Radiaattorihallia jatkettiin ja sen viereen rakennettiin toinen suuri tehdassali teräslevykattiloiden valmistusta varten ja nyttemmin tähän tehdasryhmään kuuluu jo kolmaskin halli, jossa on aloitettu nestekaasuliesien valmistaminen. Myös konttorisiipi on osoittautunut ahtaaksi ja sitä on jatkettu 2-kerroksisella lisärakennuksella. Tämä tehtaan nopea laajentaminen on tapahtunut hyvin suunnitelmallisesti ja kokonaisuus vaikuttaakin erittäin ehjältä, tarkoituksenmukaiselta ja nykyaikaiselta. Tehtaan paikkakin on ihanteellinen. Tasaisella pellolla on ollut riittävästi tilaa laajentamiselle. Myös kulkuyhteydet ovat mainiot, sillä tehtaan sivuitse kulkee Lahden—Heinolan valtamaantie sekä rautatie, johon tehdas on yhdistetty pistoraiteella. Ja vaikka tehdas on aivan kaupungin tuntumassa, on se kuitenkin tarpeeksi sivussa varsinaisesta asutuskeskuksesta. Tehdas vastaa siten nykyaikaiselle tehdassuunnittelulle asetettavia vaatimuksia, ja se on samalla edistänyt huomattavalla tavalla Heinolan kaupungin teollistumista.

Uusin tehdashalli, joka sijaitsee maantien puoleisella sivulla, on 120 metriä pitkä ja 50 metriä leveä.

Sen rakentaminen aloitettiin syksyllä 1956 ja kuluvan vuoden alusta uusi osasto on vähitellen otettu tuotannon palvelukseen. Käydessämme tutustumassa tähän uuteen tehdashalliin sinne asennettiin parhailaan suurta 250 tonnin painoista Schuler-merkkistä puristinta paikoilleen ja toinen 90 tonnin puristin oli myös saapunut tehtaalle ja odotti asennusvuoroaan. Tähän saakka on tultu toimeen radiaattoripuolen puristimien avulla. Sen sijaan kaksi uutta levyleikkuria oli jo asennettu paikoilleen ja otettu käyttöön.

Kaasuliesien valmistuksen varsinainen konetyö supistuukin näihin kahteen vaiheeseen, teräslevyjen leikkaamiseen määrätyn suuruisiksi kappaleiksi ja niiden puristamiseen lopulliseen muotoonsa. Kumpikin työvaihe on suoritettava erittäin huolellisesti, sillä mittojen samoin kuin muotojen on ehdottomasti täsmäyttävä. Sen tähden jo tässä vaiheessa suoritetaan osien yksityiskohtainen tarkastus.

Seuraavana työvaiheena on osien pintakäsittely, jota varten hallin yhteydessä on oma osastonsa. Ensin osat peitataan upottamalla ne teräslankahäkeissä peittaussammioihin. Kun rasva ja lika on poistettu, osat joko polttolakataan tai emaloidaan. Kumpikin käsittely tapahtuu omassa työhuoneessaan. Sekä polttolakan että emalin levittäminen kappaleiden pinnalle suoritetaan ruiskuttamalla, minkä jälkeen seuraa polttaminen. Tässä vaiheessa tarkastetaan jälleen jokainen kappale, emaloitaessa kahdestikin, nimittäin pohjaemaloinnin jälkeen sekä valmiiksi emaloituna. Kelvolliseksi hyväksytyt tavara pakataan laatikoihin ja

siirretään varsinaisen tehdashallin puolelle välivarastoon odottamaan viimeistä työvaihetta eli kokoonpanoa.

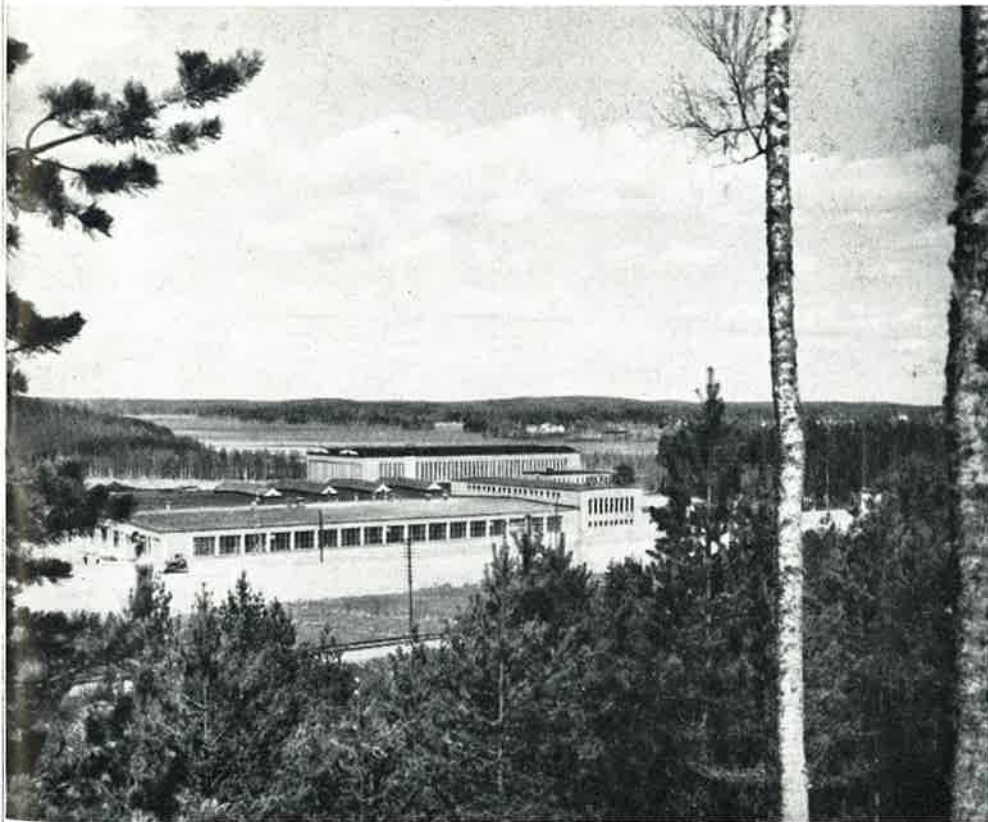
Kaasuliesien kokoaminen tapahtuu 70 metriä pitkän lamelli- ja rullaradan päällä. Parhailaan oli menossa kaasulieden "Martta 20:n" valmistus. Työ oli jaettu viiteen vaiheeseen. Osat liitettiin toisiinsa ruuvien ja muttereiden avulla ja täten hahmottuviin liesiin asennettiin armatuurit, kaasuhanat ja polttimet putkineen. Vaikka valmistus onkin sarjatyön luontoista, vaatii se jokaiselta työntekijältä useita erilaisia työvaiheita sekä ennen kaikkea tarkkuutta. Kokoonpanoradan toisessa päässä näin syntynyt liesi joutuu sitten tulikokeeseen. Sitä tämä tarkastus on sananmukaisesti, sillä nestekaasuliekin avulla kokeillaan lieden kelpoisuutta ja samalla saadaan esiin mahdolliset vuodot. Liedet joutuvat vielä muullakin tavoin viimeistelytarkastuksen kohteeksi ja sen läpäistyään ne pakataan pahvilaatikoihin ja ovat valmiit lähetettäväksi markkinoille.

Lähitulevaisuudessa tullaan ottamaan käyttöön erityinen kattokuljetin, jonka riippuhyllyihin ladotaan liesien kokoonpanossa tarvittavat osat ja täten työntekijät saavat ne automaattisesti kätensä ulottuville. Kaikki muutkin siirtovaiheet on suunniteltu mahdollisimman joustaviksi ja tehokkaiksi. Teräslevyt saa-

daan tehdassaliin suoraan nostureiden avulla ja käsittelevaiheissa käytetään kuljetuksessa trukkeja.

Mainitsimme jo, että työn tuloksena syntyi nestekaasuliesiä. Tämän uuden hallin pääartikkeleina tulevatkin olemaan sekä varsinaiset kaupunkikaasuliedet

Tehtaan konttorin
tyylikäis lisärakennus

Läheiseltä Pyssyharjulta
Heinolan tehdas näkyy
kaikessa komeudessaan ja
kauniin maiseman kehystämänä

että nestekaasuliedet. Viimeksi mainittujen valmistus aloitettiin Lahdessa kolmatta vuotta sitten ja ne ovat tulleet suosituiksi. Kunhan niiden valmistus uudessa tehdashallissa on kehitetty täyteen laajuuteensa, esittelemme lähemmin nämä kätevät perheenemäntien toiveliedet, jotka tunnetaan jo nyt markkinoilla kotiosalla nimellä Martta.

Tämän pääartikkelin ohella uudessa hallissa valmistetaan teräksisiä lattiaritiloita. Niitä on useita standardikokoja, mutta niitä valmistetaan myös tilaajan omien mittojen mukaan. Ritilöiden valmistus käsittää neljä työvaihetta: rainan leikkauksen, näin saatujen suikaleiden puristuksen, kasauksen ja hitsauksen.

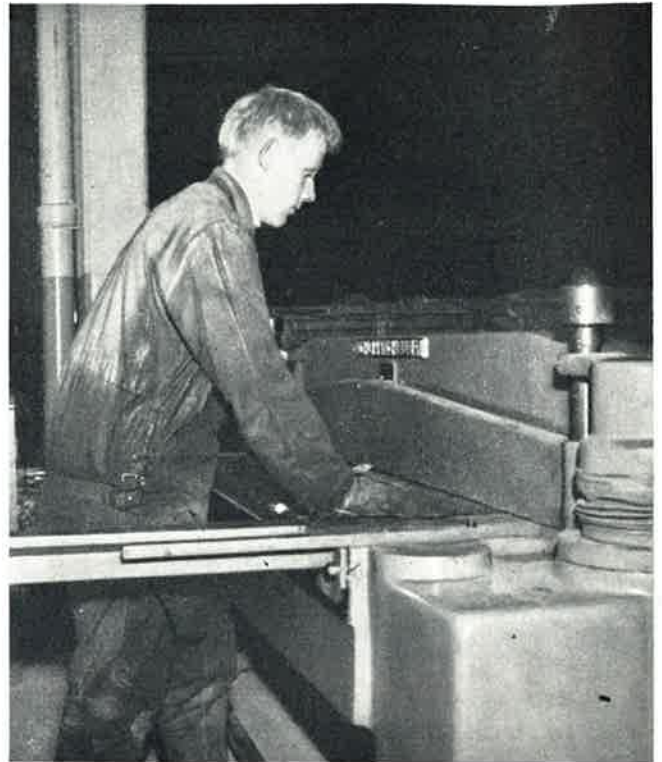
Yhtä luontevasti kuin uusi halli myös uusi konttorirakennus sopeutuu kokonaisuuteen. Tehtaan toiminnan laajentuessa alkuperäiset konttoritilat ovatkin osoittautuneet riittämättömiksi. Uuden osan ensimmäiseen kerrokseen sijoitetaan myynti- ja näyttelyosasto ja toiseen kerrokseen teknillinen osasto, joka tähän saakka on toiminut teräslevykattilahallin yhteydessä.

Tällä hetkellä on Heinolan tehtaalla henkilökuntaa n. 260.

Alla vasemmalta lukien:

Nestekaasuliedet syntyvät lopullisesti pitkän kokoonpanoradan ääressä.

Aune Numminen suorittamassa lieden kokoamisen ensimmäistä vaihetta.

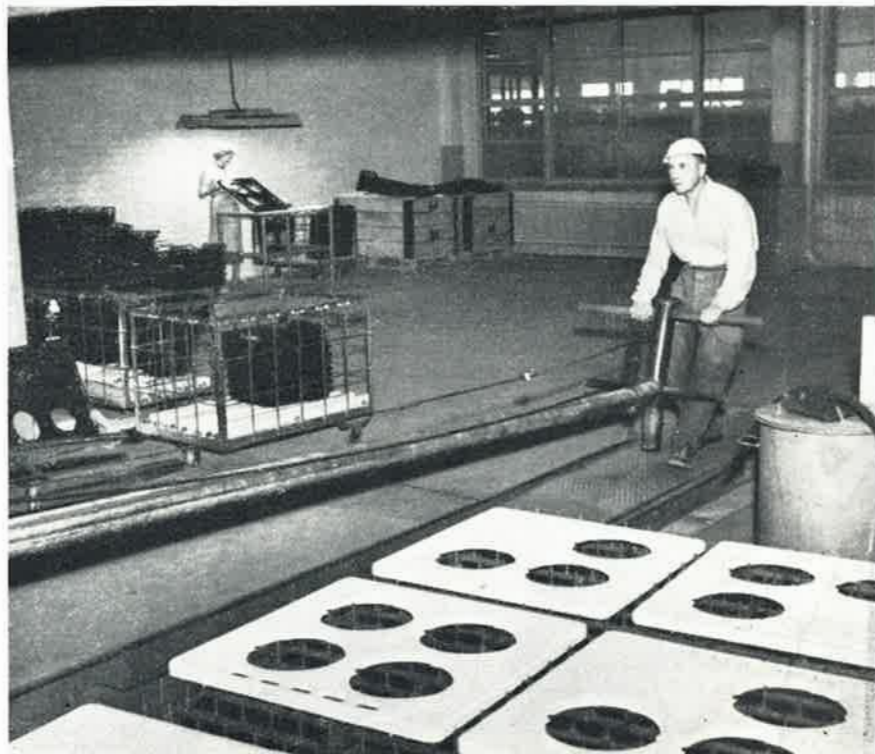

Ylärivissä vasemmalta lukien:

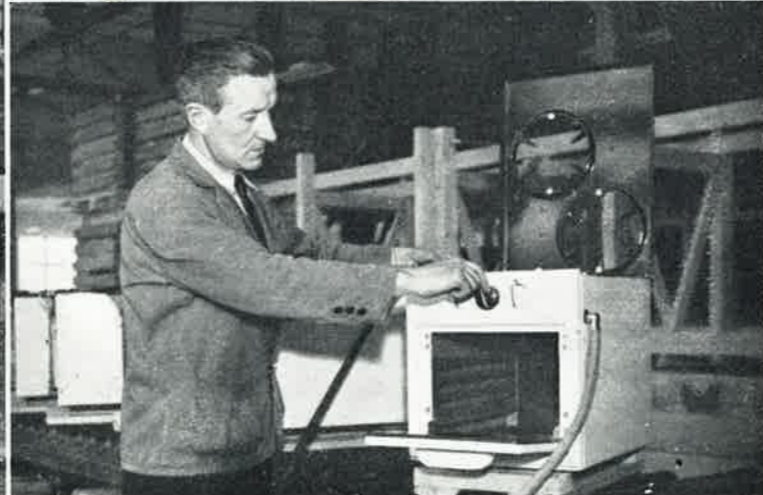
Asko Muhos leikkaamassa levyleikkurilla nestekaasulieden osia.

Taimi Lehtokoski päällystämässä osia polttoemalilla. Erkki Lehtinen 'paistamassa' sähköuunissa emaloitavia osia.

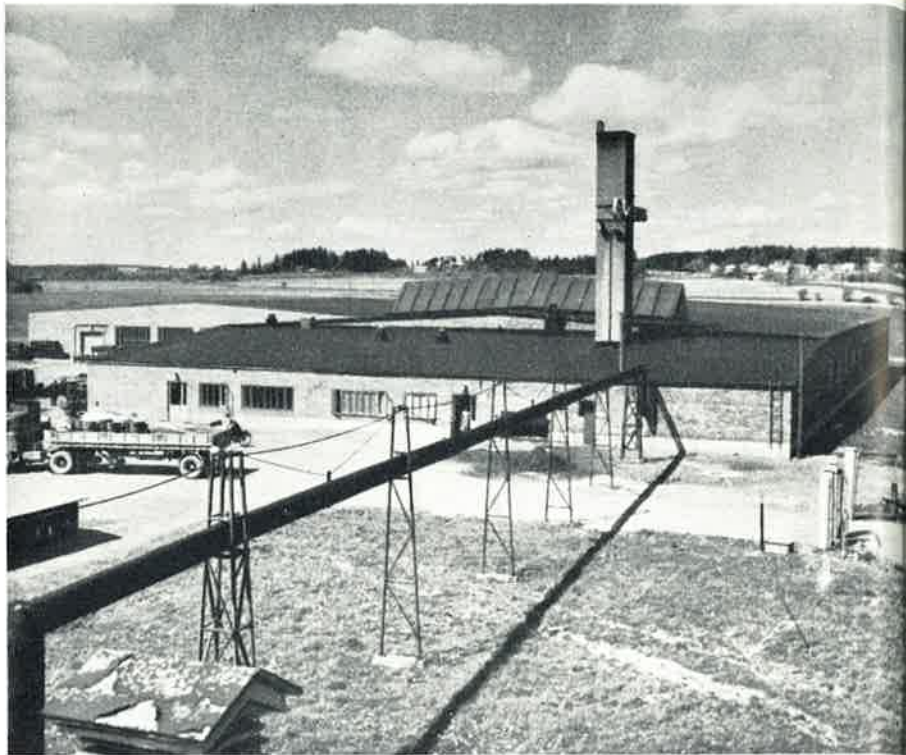
Alla vasemmalta lukien:
 Sirkka Selveniuksen käsissä liesi saa 'julkisivunsa'.
 Jaakko Karjalaisen tarkan kontrollin
 läpäisevät vain virheettömät liedet.
 Sellaiseksi on havaittu tämä liesi,
 jota Anna Lankinen ja Vieno Rämänen
 parhaillaan pakkaavat.

Konepajarakennus kuvattuna vanhalta puolelta päin

Salon armatuuri-tehdas

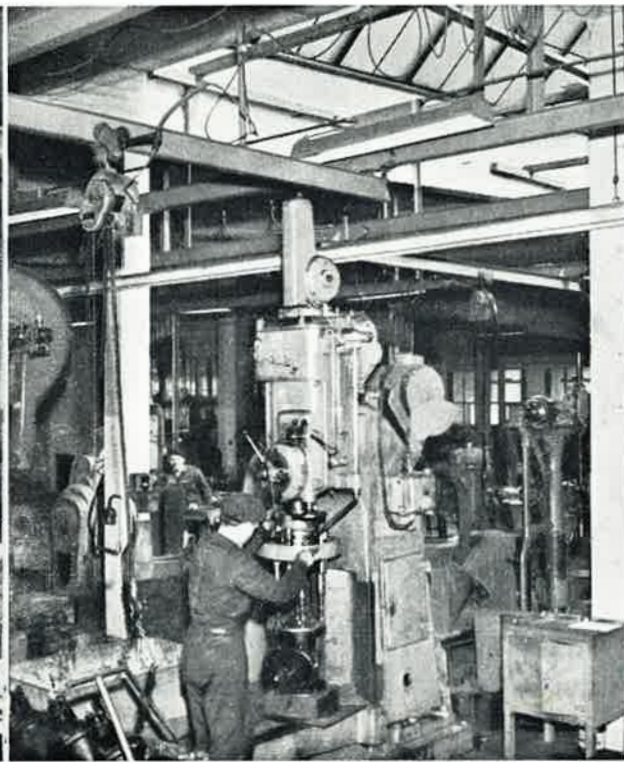
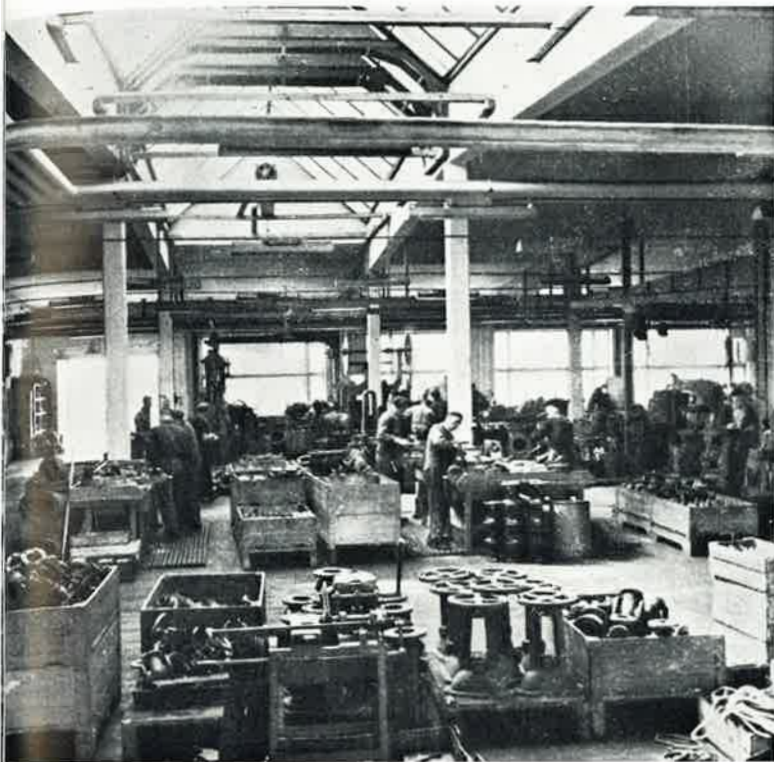
Alla olevassa tehdasnäkymässä hallitsee etualaa Salon armatuuri-tehdas vanhan tehdasosan jäädessä kuitenkin osittain koivurivin varjoon

Salon kauppalan saviperäinen tasanko ei tarjoa korkeampaa maastokohtaa, mistä saisi yhdellä silmäyksellä kokonaiskuvan Högforsin Salon tehtaasta. Mutta aivan verrattomaksi näköalapaikaksi osoittautui rautatieaseman läheisyydessä sijaitsevan korkean viljavaraston kattotasanne kiivettyämme sieltä käsin katsomaan tehdasta. Tässä laajassa näkymässä teollisuus-

della onkin paljon sananvaltaa, sillä ratapihan välittömässä läheisyydessä sijaitsee useita tuotantolaitoksia. Etualalla levittäytyy yhtiömme tehdas, Salon Valimosta kehittynyt uudenaikainen armatuuri-tehdas. Tämän kehityksen huomaa jo päältäpäin. Hyvässä järjestyksessä olevan tehdaspihan laidassa sijaitsee harmaaseinäinen ja hieman sokkeloinen vanha puoli,

kun sen sijaan uusi, punatiilistä rakennettu yhtenäinen tehdasryhmä hallitsee kiistatta tehdaskuvaa. Jo nämä ulkoiset mitat osoittavat, että yritys on osoittautunut elinvoimaiseksi ja tarvinnut paljon uutta tehdastilaa.

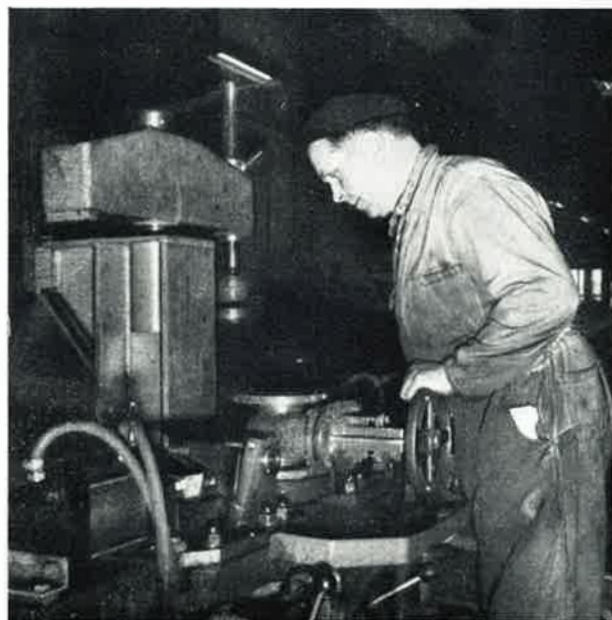
Viimeisen laajennuksen jälkeen uusi puoli onkin tilavuudeltaan 25.000 m³. Kuumapuristamo ja peittaamo lukuun ottamatta tuotannollinen toiminta on kokonaan keskitetty uuteen tehdasrakennukseen. Sen viimeksi valmistuneesta tehdasalasta, johon on siirretty messinkiventtiilien valmistus, olemme jo jokin aika sitten tehneet selkoa. Nytemmin on myös rakennuksen ensimmäinen koneistushalli uusittu ja järjestetty yksinomaan valurautaventtiiliolosastoksi. Täten tehtaan kummallakin pääartikkelilla on nyttemmin oma valmistushalli.

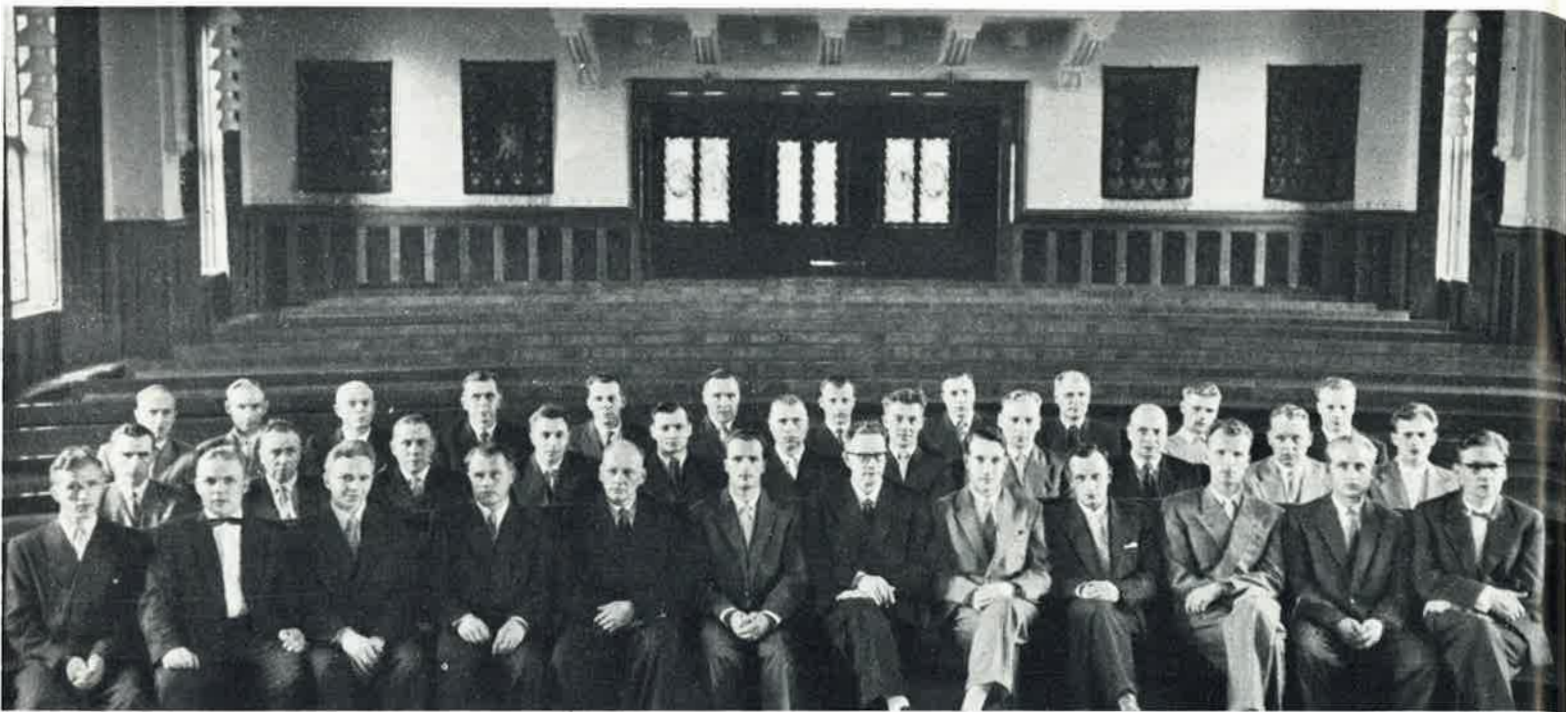
Tämän muutoksen avulla valurautaventtiiliolosasto on saanut kaksi kertaa enemmän tilaa kuin tähän asti. Näin ollen koneet on voitu sijoittaa entistä tarkoituksenmukaisemmin ja väljemmin ja venttiilien koneistaminen, kokoonpaneminen, vesipainekoetus sekä maalaus tapahtuu nyt mahdollisimman joustavana ja rationalisoituna sarjatyönä. Myös konekanta on lisääntynyt neljällä sorvilla ja tehokkaalla monikarayksikköporakoneella. Laadun tarkkailua on tehostettu tarkkailun kohdistuessa sekä välivaiheisiin että valmiisiin tuotteisiin.

Salon tehtaan henkilökunnan lukumäärä nousee nykyisin 170:een.

Tällaiselta näyttää uusitus ja laajennettu koneistushallissa, jossa valmistetaan valurautaventtiilejä

Eino Virtanen tutkii vesipainekokeen avulla juuri valmistuneen luistiventtiilin kelpoisuutta

Ensimmäisten työteknillisten kurssien päättäjaiset

Päättynyt lukuvuosi merkitsi tärkeitä käännettä ja kokeilua ammattikoulumme opetusohjelmassa. Poikien valmistava ammattikoulu on siirtymässä varsinaiseksi ammattikouluksi ja metalli- sekä puutyölinjan osalta aloitettiinkin opetus uuden suunnitelman mukaisesti jo viime syksynä, ja tulevana syksynä ohjelma laajenee käsittämään myös paperi- ja selluloosalinjat.

Ammattikoulusta on tullut myös aikamiesten opinahjo, sillä kuluneena lukuvuonna on pidetty ensimmäiset työteknilliset kurssit paperi- ja selluloosa-alan vanhemmille ammattimiehille. Nämä kurssit, joiden opetussuunnitelma käsitti 216 opetustuntia jaettuna siten, että viikossa oli neljä oppituntia ja kurssien lopussa 2-viikkoinen koulumainen kertaus- ja tenttijakso, alkoivat syyskuun puolivälissä ja päättyivät

huhtikuun lopussa. Koska tällainen tuotantopuolen ammattimiehille tarkoitettu koulutusohjelma oli aivan uutta, odotettiin suurella mielenkiinnolla, miten kurssit tulisivat onnistumaan. Suunnitelmana ohjelma näytti onnistuneelta, mutta millaiseksi se osoittautuisi käytännössä, miten onnistuttaisiin opetusmetodiselta kannalta ja olisiko kurssilaisilla riittävästi harrastusta ja sitkeyttä opiskeluun jokapäiväisen työnsä lomassa, näihin kysymyksiin voitiin saada lopullinen vastaus vain kokemuksen avulla.

Nyttemmin ollaan tätä kokemusta rikkaampia ja yleisenä toteamukseksi voidaan sanoa, että tulokset vastasivat rohkeimpia toiveita. Ennen kaikkea tämä piti paikkansa mitä tuli oppilaitten osoittamaan innostukseen ja edistymiseen. Minkäänlaisista herpaantumista ei koko aika-

Työteknillisten kurssien oppilaat ja kurssien johtaja, rehtori Viljo Tanner (eturivissä oikealla) kuvattuna viimeisenä koulupäivänä todistusten jaon jälkeen

na ollut havaittavissa ja 33 miestä suorittikin tämän sekä yleisiä että teknillisiä aineita käsittävän varsin vaativan oppijakson. Opetusohjelman suhteen todettiin oltavan oikeilla raiteilla ja opetukselliselta kannalta katsoen saatiin arvokkaita kokemuksia, joista on oleva hyötyä vastaiselle opetukselle. Tulos oli siten joka suhteessa erittäin myönteinen.

Työteknillisten kurssien juhlalliset päättäjaiset, johon oli kutsuttu myös kurssilaisten puoliset, pidettiin ammattikoulun juhlasalissa huhtikuun 29. päivänä. Tilaisuudessa oli myös läsnä vuorineuvos K. E. Ekholm ja teknillinen johtaja Björn Sucksdorff, osastopäälliköitä, koulun johtokunnan jäsenet ja kurssien opettajat.

Työteknillisten kurssien päättäjäispuheen piti vuorineuvos K. E.

Ekholm. Hän mainitsi, että varmaan kaikkein onnistuneimpia ja kauaskantoisimpia ratkaisuja yhtiömme piirissä on ollut tämän ammattikoulun perustaminen, mikä tapahtui jo 44 vuotta sitten. Siitä lähtien on valtaosa paikkakuntamme nuorista käynyt tämän koulun saaden siten harjaannusta kätevyudessa sekä tärkeitä tietoja ja taitoja, joista heillä on ollut paljon hyötyä tulevassa ammatissaan ja jotka ovat myös ohjanneet näiden nuorten varttumista vastuuntuntoisiksi kansalaisiksi.

Ammattikoulumme ja siitä saadut myönteiset kokemukset ovat kasvattaneet samalla yhtiömme ja paikkakuntamme yleistä mielipidettä suhtautumaan harrastuksella ammattikasvatuskysymyksiin. Tämä on erityisen tärkeätä varsinkin nykyisenä ajankohtana, jolloin ammattikasvatus ja koulutustoiminta

Nämä tyytyväiset ilmeet päättäjien kahvipöytien ääressä ovat myös osoituksena kurssien onnistumisesta

nimenomaan alati teknillisemmäksi kehittyvää teollisuutta ajatellen on tullut suorastaan päivänkysymykseksi. Erehdytään suuresti, jos luullaan, että uudet koneet ja automaatiikka tekevät ihmisen toisarvoiseksi teollisessa toiminnassa. Joissakin kohdin nämä koneet ja laitteet saattavat korvata ihmistyövoiman ja varsinkin keventää työhön liittyvän fyysisen ponnistuksen osuutta, mutta näistä uudistuksista ei olisi vastaavaa hyötyä, ellei ammattitaito kasvaisi samassa suhteessa. Samalla tämä kehitys luo kokonaan uusia erittäin vaativia ammatteja. Teknillisen kehityksen hyväksikäyttäminen ei johda siten toivottuun tulokseen ilman vastaavaa ammattitaidon nousua.

Meillä täällä Kuusankoskella on ammattikoulumme ansiosta perinteitä ja arvokkaita kokemuksia, jotka luovat vankan perustan, miltä voimme lähteä kehittämään entistä parempia ja uusien olosuhteiden edellyttämiä opetussuunnitelmia. Koulumme kunniaksi on yleensäkin sanottava, että se on aina pyrkinyt seuraamaan kehitystä ja ottamaan

Vuorineuvos K. E. Ekholm pitämässä kurssien päättäjaispuhetta

kulloisetkin tarpeet huomioon. Tätä ajan tasalla pysymistä ja mukautumista osoittaa varsinkin nyttemmin tapahtunut muutos: koulumme kehittyminen valmistavasta ammattikoulusta varsinaiseksi ammattikouluksi määrättyine linjajakoineen ja työteknillisten kurssien sekä muiden vastaavanlaisten ammattikurs-

Selluloosamies Kalevi Pellava on vastaanottanut todistuksen rehtori Tannerin kädestä

Paperilinjan kiitokset esitti koneenhoitaja Kaarlo Oksanen ja selluloosalinjan puolesta puhui voitelija Paavo Nurminen (alinna)

sien liittäminen koulun opetusohjelmaan.

Tämä uudistus ei merkitse ainoastaan ammattiopetuksen tehostumista, vaan samalla se lähentää entistä enemmän koulua ja työpaikkaa toisiinsa. Tähän saakka koulu on luovuttanut kasvattinsa tehtaisimme ja sen jälkeen työ itse on saanut neuvoa tekijäänsä edelleen. Milloin on tarvittu lisää oppia, on se etupäässä täytynyt hankkia muualta. Nyttemmin aikamiehet, yhtä ja toista jo työnsä ääressä oppineet, palaavat takaisin tänne koulun penkille kartuttamaan sekä teoreettisia että käytännöllisiä tietojaan.

Puhuja kohdisti tämän jälkeen kiitoksensa kaikille niille, jotka ovat olleet luomassa tätä uutta opetus-suunnitelmaa. Ratkaisua etsittäessä ei ole voitu nojautua toisten antamiin esimerkkeihin, vaan se on tapahtunut täysin itsenäisen harkinnan ja oman näkemyksen varassa. Puhuja esitti kiitoksensa myös näi-

den ensimmäisten työteknillisten kurssien opettajille. Ammattikoulun vakinaisten opettajien ohella kursseilla on toiminut myös käytännön miehiä, jotka suorittavat jokapäiväistä työtään tuotantopuolella. Varmaan nämä opetustunnit ovat antaneet opettajillekin virkistävää vaihtelua ja olleet opettajienkin kannalta hyödyllisiä, koska niillä on tarjoutunut tilaisuus vaihtaa mielipiteitä jo pitkän aikaa kokemuksen koulua käyneiden ammattimiesten kanssa.

Lopuksi vuorineuvos Ekholm kohdisti erityisen kiitoksensa kurssilaisille, joilla on riittänyt harrastusta ja sitkeyttä ututteraan opiskeluun jokapäiväisen vuorotyön lomassa. Tämä osoittaa selvästi kiintymystä omaa ammattityötä kohtaan ja pyrkimystä hallita paperin, selluloosan ja hiokkeen tekijöiden vaativat ja vastuunalaiset ammatit yhä paremmin. Juuri tämä kurssilaisten antama esimerkki ja menestyksellinen

opiskelu on vahvistanut käsitystä siitä, että ammattikoulun uusi opetussuunnitelma myös tältä aikuisopetuksen kohdalta on onnistunut ja että työväestömme piirissä osataan antaa arvoa koulumme tarjoamalle ammattikasvatukselle uuden laajan opetussuunnitelman puitteisissa.

Tämän jälkeen työteknillisten kurssien johtaja, rehtori Viljo Tanner jakoi todistukset 33:lle kurssilaiselle. Hän mainitsi, että tämä todistusten jako oli erittäin miellyttävä tehtävä, sillä on kunnioitettavaa ponnistella menestyksellisesti seitsemän kuukauden ajan jokapäiväisen ansiotyön ohella opintielä. Opiskelussaan kurssilaiset ovat osoittaneet kiitettävää harrastusta ja esimerkillistä innostusta. Puheessaan rehtori Tanner kosketti myös ammattikoulun uutta opetussuunnitelmaa. Ensi syksystä koulu saa poikaoppilaansa vuotta vanhempina ja tämä muutos luo kokonaan toisenlaiset edellytykset uuden, entistä tehokkaamman ja linjajakoisen opetussuunnitelman käytäntöönottamiselle.

Koneenhoitaja Kaarlo Oksanen luokkansa vanhimpana 'oppilaana' puhui paperilinjan kurssilaisten puolesta todeten, ettei oppilailta ole puuttunut halua yrittää, vaikka tulokset eivät ehkä joka suhteessa olekaan johtaneet toivottuun tulokseen. Joka tapauksessa kurssit ovat avartaneet oppilaiden näköaloja ja monia tärkeitä asioita on opittu katsomaan ja ratkaisemaan aivan uudesta näkökulmasta. Hän esitti kurssilaisten kiitokset opettajille, jotka ovat osanneet aivan kuin kädestä pitäen ohjata oppilaansa kulloinkin esillä olleiden aineiden ja asioiden pariin. Puhuja kohdisti kiitöksensä myös yhtiölle, joka ilmaisen opetuksen lisäksi oli tukenut tätä aikamiesten koulunkäyntiä erityisin kurssipalkkioin.

Selluloosalinjan edustajana puhui voitelijä Paavo Nurminen. Hän mainitsi alun tuntuneen hankalalta, sillä olihan monen kohdalla kulunut kolmekin vuosikymmentä siitä, kun he olivat istuneet viimeksi koulun penkillä. Nyt on kuitenkin kurssit käyty kaikkien suureksi tyydytykseksi ja varmaan myös hyödyksi niin kurssilaisten itsensä kuin yhtiön kannalta. Hän esitti oman kurssinsa kiitokset opettajille, joille tämä aikamieskoululaisten opettaminen ei ole suinkaan ollut mikään helppo tehtävä.

Puheiden ja todistusten jaon lomassa ammattikoulun poikasoitto-kunta opettaja Alvar Korven johdolla kajautteli reippaita säveliä ja tilaisuuden päätyttyä siirryttiin toisen kerroksen aulaan päättäjiskahville.

Kurssin suorittivat seuraavat työntekijät:

Selluloosalinja: Kymin selluloosatehtaalta: Reino Inkeroinen, Kaarlo Kallio, Lauri Koskinen, Antti Lampinen, Taito Linden, Pentti Mäkelä, Kalevi Pellava ja Yrjö Sorsa sekä Voikan selluloosatehtaalta: Unto Grönberg, Einar Hartikainen, Matti Iiskola, Paavo Nurminen ja Pentti Taavila.

Paperilinja: Kymin paperitehtaalta: Kalle Harju, Aimo Ingimaa, Tauno Jokelin, Niilo Karjalainen, Eino Koivula, Veikko Lahtinen, Martti Laitinen, Erkki Malinen, Kalevi Niveri, Kaarlo Oksanen, Veikko Pasi ja Matti Tohka sekä Voikan paperitehtaalta: Niilo Grönlund, Anssi Joutjärvi, Hannu Korppi, Unto Koskinen, Mauri Pulliainen, Tuure Sihvola, Pentti Suhonen ja Viljo Valtonen.

Oppilaiden oma mielipide kurseistaan

Jotta kurssilaisten omat käsitykset ja vaikutelmat kurseistaan saataisiin mahdollisimman tarkoin kootuksi ja siten tulisivat hyödyksi

vastaisia kurseja suunniteltaessa, annettiin oppilaiden vastattavaksi kyselykaavake, jossa oli useita tärkeitä kysymyksiä. Koska 29 oppilasta 33:sta täytti kyselykaavakkeen, on tällä tavoin saatuja vastauksia pidettävä kurssilaisten varteenotettavana mielipiteiden ilmauksena.

Ensimmäinen kysymys koski kurssien tuntimäärää: oliko sitä lisättävä, vähennettävä vaiko pidettävä ennallaan. Vastaukset olivat selvästi suuntaa antavia, sillä 93 pros. oli sitä mieltä, että tuntimäärää oli lisättävä, eikä kukaan ehdottanut sitä vähennettäväksi. Kuitenkin vain 30 pros. ehdotti samalla oppimäärää lisättäväksi, joten yleinen toivomus oli, että tuntimäärän lisäyksen avulla kurssi-ohjelman läpivieminen tehtäisiin helpommaksi. Yleisistä aineista, joita kurssiohjelmassa ovat matematiikka, fysiikka, kemia ja teollisuustalous, runsas enemmistö esitti matematiikan ja fysiikan tuntimääriä lisättäväksi ja noin puolet toivoi samaa kemian opetukseen nähden.

Käytännöllisten aineiden kohdalla katsottiin noudatetun opetussuunnitelman tuntimäärien yleensä riittävän. Poikkeuksena oli kuitenkin selluloosalinjan oppilaiden melko yksimielinen toivomus käytännöllisten harjoitusten lisäämisestä. Todettakoon myös, että kolmasosa oppilaista esitti kotitehtävien lisäämistä.

Perusteluina nimenomaan teoreettisten aineiden oppituntien lisäämiseen mainittiin lähinnä se, että perustiedot osoittautuivat hatariksi, koska useiden kohdalla koulunkäynti oli kaukana takanapäin ja koska muutoinkin useimmilta puuttuivat sellaiset teoreettiset perustiedot, joita normaalikurssien ohjelma tulee edellyttämään.

Mitä opetustapaan tulee, toivoivat useimmat, että luennoimista vältettäisiin samoin kuin liiallista

vierasperäisten sanojen käyttöä. Edelleen toivottiin, että keskustelulle jäisi enemmän aikaa. Runsaampi kirjallisuuden jakaminen sekä kirjojen että luentomonisteiden muodossa helpottaisi opiskelua ja vähentäisi muistiinpanojen tekemistä, mikä useiden kohdalla pyrki viemään liiaksi aikaa ja siten häiritsi opetukseen keskittymistä.

Opetusjärjestystä pidettiin onnistuneena. Eräät toivoivat, kuitenkin matematiikan opetuksen jakautumista koko kurssien ajaksi. Samoin kiinnitettiin huomiota opetuksen havainnollistamiseen, ja mittariopetuksessa toivottiin mikäli mahdollista enemmän käytännöllisen puolen korostamista tehtäissä tapahtuvan opetuksen avulla.

Uusien kurssisuunnitelmien laatiminen saatujen kokemusten pohjalta

Nämä erittäin myönteisessä hengessä esitetyt toivomukset ja mielipiteet joutuivat sitten perusteellisen pohdinnan alaiseksi kokouksessa, jossa oli mukana insinöörejä, kurssien opettajia, pääluottamusmiehet ja paperi- ja selluloosatehtaiden sekä puuhiomoiden luottamusmiehet. Koska eräät luottamusmiehistä olivat olleet mukana kursseilla, olivat näin ollen myös oppilaat edustettuina.

Kokouksessa todettiin, että oppilaiden omasta mielestä kurssit olivat vastanneet tarkoitustaan ja olleet heidän ammattinsa kannalta hyödylliset. Jonkin verran ennakkoluuloisia ajatuksia oli esitetty niiden työntekijöiden taholta, jotka eivät itse olleet mukana kursseilla, mutta näiden epäilyjen todettiin johtuneen väärinkäsityksistä. Yleinen toivomus työntekijöiden keskuudessa näyttää olevan, että mahdollisimman moni pääsisi osalliseksi näistä kursseista.

Kokouksessa päätettiin jatkaa kurssitoimintaa laajennetun ohjelman puitteissa ja saatuja kokemuk-

sia hyväksikäyttäen. Ensi syksynä tullaankin järjestämään kaikkiaan neljät kurssit, nimittäin kaksi kurssia selluloosalinjalla ja kaksi kurssia paperilinjalla. Selluloosalinjan kursseille otetaan myös kemiallisen teollisuuden työntekijöitä, joille yhteisten aineiden lisäksi tullaan antamaan oman alansa erikoisopetusta. Toiset kursseista on tarkoitettu vanhemmille ja toiset nuoremmille ammattimiehille.

Ehdotus tuntimäärän lisäämisestä päätettiin ottaa huomioon. Oppilaiden taholta esitettyä ehdotusta viikon kestävän koulumaisen esikoulutuksen järjestämisestä heti kurssien alussa pidettiin onnistuneena ja se päätettiin ottaa käyttöön. Tämän kouluviikon jälkeen opetus-tunnit jatkuvat entiseen tapaan kahdesti viikossa kaksi tuntia kerrallaan ja kurssit päättyvät 2-viikkoiseen koulumaiseen kertaus- ja tenttikauteen. Tämän uudestijärjestelyn avulla päästään n. 250 opetustuntiin ja tuntimäärän lisäys koituu ammattilaskennon, fysiikan, kemian, paperi- ja selluloosateknologian sekä käytännöllisten harjoitusten osalle.

Monisteet kaikista luennoista tullaan jakamaan oppilaille etukäteen ja myös jälkikäteen ensimmäiset kurssit suorittaneille. Halukkaille tarjoutuu tilaisuus kurssikirjojen ja laskutikkujen ostamiseen. Kurssien aikana kirjat ja laskutikut ovat kyllä ilmaiseksi oppilaiden käytettävissä, mutta ensimmäisiltä kursseilta saatujen kokemusten mukaan useat ovat halukkaat hankkimaan kurssien päätyttyä ne itselleen. Opetuksen havainnollistamiseen ja syventävään keskusteluun opetuksen yhteydessä tullaan kiinnittämään entistä enemmän huomiota. Opetuksen havainnollistamista voidaan edistää uusien laboratorio-opetustilojen, kojeiden, piirrosten, rainojen ja muiden nykyaikaisten opetusvälineiden avulla. Yleisten

aineiden opetus tullaan puolestaan liittämään mahdollisimman kiinteästi teknillisiin aloihin siten, että sovellutukset ja kotitehtävät otetaan oman työympäristön piiristä. Myös kotitehtäviä tullaan lisäämään, mutta tämä lisäys tapahtuu vapaaehtoisuuden pohjalla.

Uusille kursseille ilmoittautuminen

Kuten jo edellä mainittiin, tullaan syksyllä järjestämään neljät kurssit. Paperi- ja selluloosatehtaiden sekä puuhiomoiden vanhemmille ammattimiehille tarjoutuu jälleen tilaisuus ammattitietoutensa kartuttamiseen, mutta samanaikaisesti aloitetaan kurssit nuoremmille ammattimiehille. Ja kuten mainittiin, myös kemiallisen teollisuuden työntekijöillä on mahdollisuus pyrkiä kursseille oppilaiksi.

Kurssit alkavat syyskuun lopussa ja kestävät huhtikuun loppuun. Kolmen viikon ajalta, jolloin opetus on järjestetty koulumaiseksi, korvataan työansion menetys samoin perusteiden kuin kesälomapalkkaa maksettaessa ja muulta kurssiajalta maksetaan opintoavustusta vanhempien ammattimiesten kursseilla 3.000 markkaa kuukaudessa ja nuorempien ammattimiesten kursseilla 2.000 markkaa kuukaudessa. Kurseille halukkaita kehoitetaan ilmoittautumaan joko osastonsa päällikölle tai hänen nimeämälleen insinöörille heinäkuun 10. päivään mennessä. Viime syksynä kursseille pyrkineet, jotka saivat hyväksytyt pistemäärän, mutta eivät pyrkijöiden runsauden vuoksi mahtuneet, otetaan huomioon tällä kertaa kurssilaisia valittaessa. Muut oppilaat valitaan uuden sisäänpääsyutukinnon perusteella ottamalla samalla huomioon työn aiheuttamat olosuhteet. Yhdellä kertaa ei näet kursseille voida irroittaa liian monta saman alan ammattimiestä, vaan toiset joutuvat odottamaan vuoroaan.

Opinto- ja neuvottelupäivien
osanottajia avaustilaisuudessa
Kymintehtaan virkamiesklubilla

Palopäällystö koolla

Yhtymämme palopäällystön opinto- ja neuvottelupäivät pidettiin huhtikuun 26. ja 27. p:nä Kuusankoskella. Niille oli kutsuttu myös Kuusankosken tehtaitten palosuojeluvalvojat, jotka osallistuivat palosuojeluorganisaation jäsenille tarkoitettuun ensimmäisen päivän esitelmätilaisuuteen. Ohjelmassa oli tällä kertaa esitelmien lisäksi mm. tutustuminen Voikan paperitehtaan ja Voikan tehtaan palokunnan sammutuskalustoon sekä Voikan paperitehtaalla suoritettu sammutuspeli, johon osallistuivat Voikan ja Kymintehtaan palopäällystöt.

Päivien avauksen Kymintehtaan virkamiesklubilla suoritti isännöitsijä Curt Cedercreutz. Lausuttuaan osanottajat tervetulleiksi näille seitsemänsille yhtymän palopäällystön neuvottelupäiville hän korosti erityisesti palopäällystön ja palosuojeluvalvojien hyvän yhteistyön merkitystä ja toivotti menestystä opintopäiville.

Ensimmäisen esitelmän, jonka aiheena oli "Perustiedot ehkäisevästä palosuojelusta palosuojeluorganisaation jäsenille" piti Tehdas-Palon tehdaspalokuntien tarkastaja, evers-tiluutnantti O. Holm. Esitelmän johdosta syntyi vilkas keskustelu, jossa käytetyissä puheenvuoroissa käsiteltiin mm. kemiallisen teollisuuden alaan kuuluvien tehdaslaitosten sammutussuunnitelmia ja tiedusteltiin esitelmöitsijän mielipidettä niis-

tä. Evl. Holm vastasi, että tämä kysymys on vaikeasti ratkaistavissa, mutta että jo nyt on olemassa varsin selviä ohjeita, joita suoritettavien tutkimusten perusteella laajennetaan ja täydennetään. Edelleen keskusteltiin hitsausten aiheuttamista tulipaloista ja toimenpiteistä, joilla niitä voitaisiin vähentää. Erityisesti tähdennettiin keskustelussa palopäällystön sekä tehtaan insinöörin ja mestarien kitkatonta yhteistoimintaa myös mahdollisen tulipalon sattuessa. Tämän jälkeen esitelmöi johtaja, dipl.ins. K. Ståhlström aiheesta "Palo, sen laatu, kehitys ja alkusammutus, kunnes palokunta saapuu". Asiallinen, piirroksin ja kuvin valaistu esitys herätti suurta mielenkiintoa ja aiheutti niin monta puheenvuoroa, että keskustelua varten varattu aika loppui kesken. Varsinkin kemiallisten aineiden sammutuksesta sekä muuntoasemien sammutukseen soveltuvista sammutusaineista tehtiin lukuisia tiedusteluja. Palon alkusammutukseen nähden oltiin keskustelussa sitä mieltä, että siihen on tietenkin osaston omin voimin ryhdyttävä heti tulen irti päästyä, mutta palokunnan saavuttua on sammutustyön johto luovutettava palopäällikölle, jonka avuksi osaston insinööri tai mestari jää.

Aamiaisen jälkeen palopäällystö tutustui Voikan paperitehtaan palosuojelulaitteisiin, ja sillä aikaa kun seuraavan päivän sammutuspelin

johto piti oman neuvottelutilaisuutensa, kävivät muut osanottajat Voikan paloasemalla. Lauantaipäivän ohjelmassa oli vielä palokuntien raivaus- ja hengenpelastusvälineitä käsittelevä rainaesitys evl. Holmin toimiessa selostajana.

Sunnuntaina klo 9 alkoi sammutuspeli Voikan paperitehtaan neuvotteluhuoneessa. Pelin kohteena oli PK 6:n ja 7:n konesali. Peliä johti evl. Holm ja pääerotuomarina toimi ins. Ståhlström. Paikallisina tuomareina olivat palopäällikkö A. Harlin ja dipl.ins. Å. Lindholm sekä sammutuspelin 'junailujen' suorittajina Voikan paperitehtaalta rullamies P. Hakkarainen, Voikan tehtaan palokunnasta palomestari A. Lukka sekä joukkueenjohtajat M. Kalso ja A. Häkkinen ja Kymintehtaan palokunnasta joukkueenjohtajat V. Mankki, A. Pulkkinen ja P. Nieminen. Harjoituksen päätyttyä evl. Holm kiitti kaikkia osanottajia asianharrastuksesta ja asiallisesta toiminnasta, ja ylituomari totesi harjoituksen onnistuneen hyvin.

Iltapäivällä oli ohjelmassa kaksi esitelmää. Dipl.ins. N. Myrberg esitelmöi sähköstä tulipalon aiheuttajana ja ins. P. Nieminen vesivahinkojen torjumisesta. Esitelmänsä päätyttyä ins. Nieminen näytti kaksi Teollisuus-Palon vesivahinkojen torjumiskalustoja esittävää rainaa. Päivien päättäjäispuheen piti palopäällikkö E. Eloranta.

Yksi ryhmistä lähdössä Kymintehtaan pääportilta dipl.ins. S. von Troilin opastuksella kierrokselle ja sama ryhmä hylkypaperia jauhavan hydropulpperin äärellä

Omaisten päivä Kymin paperitehtaalla

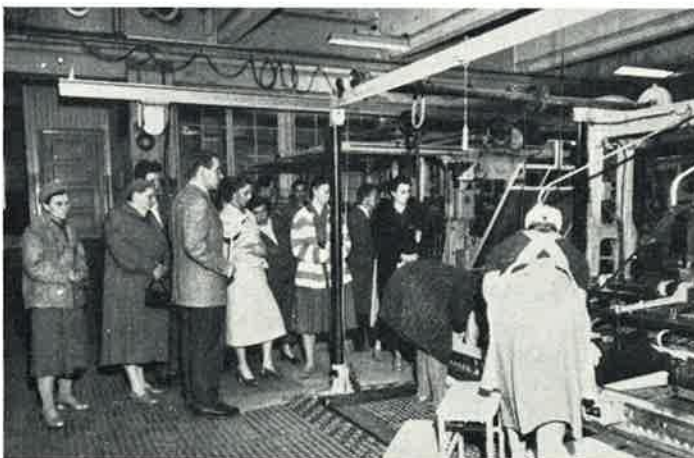
Dipl.ins. O. Yrjälän ryhmä seuraa arkinleikkukoneen toimintaa

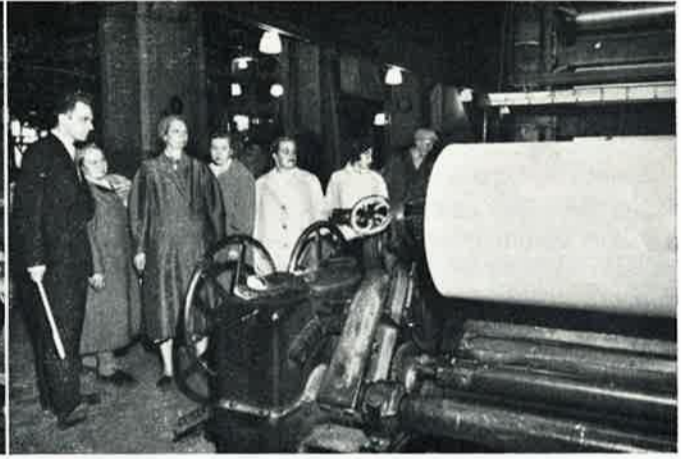
Dipl.ins. M. Wangelin ryhmässä Olga ja Hugo Virtasella oli tilaisuus seurata tyttärensä paperinlajittelija Eine Virtasen työtä

Ensimmäinen omaisten päivä yhtiömme piirissä järjestettiin helatorstaina ja Kymin paperitehdas sai kunnian aloittaa tällaisten päivien sarjan, joiden tarkoituksena on tutustuttaa yhtiön tuotantolaitoksissa työskentelevien omaiset niihin paikkoihin ja olosuhteisiin, joissa joko perheen pää tai joku muu perheen jäsen päivästä toiseen ja vuodesta vuoteen uurastaa koko perheen hyväksi hankkiakseen sille toimeentulon eli, kuten tapana on sanoa, jokapäiväisen leivän. Kun omaisilla ei milloin tahansa ole mahdollisuutta päästä käymään työpaikoilla, eivät useimmat heistä ole täysin selvillä siitä, mitä niissä oikein tapahtuu, eikä käsityksen muodostaminen pelkästään työssä olevan perheenjäsenen kertoman perusteella aina ole helppo. Omaisten päivänä on heillä nyt tilaisuus omakohtaisesti tutustua asioihin ja paikan päällä todeta, mitä se 'ukko' tai

poika tai tytär siellä puuhailee. Eivätkä sellaisetkaan tapaukset ole harvinaisia, että perheen äidin on syystä tai toisesta ollut pakko mennä ansiotyöhön, ja silloin mies ja lapset saavat nähdä, miten äiti hankkii tuloja perheen jokapäiväisiä tarpeita varten.

Kymin paperitehdas oli huolella valmistautunut vastaanottamaan vieraansa ja näiden käyntiä varten oli laadittu yksityiskohtainen ohjelma, joka sitten täysin piti paikkansa. Osanottajat oli jaettu yhdeksään suureen ryhmään, joista ensimmäinen saapui lähtöpaikalle Kymintehtaan pääportille klo 8.30—9.00 välisenä aikana ja viimeinen klo 17.30—18.00, joten liikettä oli käytännöllisesti katsoen koko päivän. Mainitut suuret ryhmät oli jaettu vielä pienempiin osiin ja näiden oppaina toimivat aamupäivällä insinöörit M. Wangel, O. Yrjälä ja L. Gräsbeck sekä ylimestari A. Haka-

lainen ja salimestari A. Teittinen, iltapäivällä taas insinöörit H. Olander, S. von Troil ja A. Aarikka sekä konttoripäällikkö T. Oljemark ja salimestari L. Yrjölä.

Kun omaiset oli portilla toivotettu tervetulleiksi, lähdettiin tutustumaan käyntikohteisiin. Reitti oli kaikilla ryhmillä suunnilleen sama alkaen massankäsittelyosastosta ja päättyen paperivarastoon. Näiden välillä käväistiin hiomossa ja kone-saleissa, nähtiin paperi- ja leikkuukoneet sekä kiilloituskalan-terit ja tutustuttiin näppärien pa-perinlajittelijain työhön ns. Ameri-kansalissa. Ilmeisellä mielenkiinnolla seurattiin kaikissa kohteissa sekä koneiden että ihmisten työskentelyä, jota oppaat asiantuntemuksella selostivat. Kiertokäynti päättyi valtavaan paperivarastoon, jonka toinen pää oli järjestetty viihtyisäksi 'kahvilaksi'. Siellä oli myös Ky-min paperitehtaan tuotteiden pie-

noisnäyttely, josta sai havainnolli-sen käsityksen siitä, mihin maini-tun paperitehtaan valmistamaa pa-peria käytetään. Näytteillä oli mm. useita tunnettuja ulkolaisia ja koti-maisia aikakauslehtiä, jotka paine-taan Kymin paperitehtaan paperille, sekä kirjoja ja muitakin painotuot-teita. Erityistä mielenkiintoa herät-tivät kiinalainen seteliraha ja Bue-nos Ayresin ainakin tiiliskiven pak-suinen puhelinluettelo, joiden paperi oli täältä kotoisin. Tähän tutustu-miskohteeseen varsinainen kierto-käynti päättyikin. Lopuksi asetut-tiin kahvipöytiin nauttimaan virkis-tykseksi muutama kupillinen kuu-maa herkullisten leivonnaisten ke-ra. Kahvinjuonnin lomassa sosiaali-päällikkö Åke Launikari puhui omaisten päivän tarkoituksesta ja selosti tehtaan syntyä ja kehitystä nykyaikaiseksi suurtuotantolaitok-seksi sekä kiitti käynnistä, jonka hän toivoi vastanneen odotuksia.

Ins. Wangelin ryhmä
PK VI:n ensimmäisen
puristimen vierellä
keskellä koneenhoitaja
Martti Väkevä ja
ins. v. Troilin ryhmä seuraamassa
valmiin paperin tuloa

Paperitehtaan tuotteiden
pienoisnäyttely,
johon tutustuttiin
suurella mielenkiinnolla
Kahvitarjoilun lomassa
sosiaalipäällikkö Åke Launikari
selosti tehtaan syntyä ja kehitystä

Eläkeläisten kevätkuuhlat

Huhtikuun 20. päivänä Kuusaan ja Voikan seurataloissa vietetyt eläkeläisten kevätkuuhlat olivat saaneet vanhuuden lepoon siirtyneet työn veteraanit jälleen runsain joukoin liikkeelle. Niinpä Kuusaan seuratalon 380 numeroitua istumapaikkaa täytyi jo hyvissä ajoin ennen tilaisuuden alkamista ja tuoleja oli salliin tuotava lisää satakunta, jotta kaikki pääsivät istumaan. Kun Voikan seuratalossa järjestetyssä juhlassa oli noin 300 henkeä, niin voidaan sanoa, että lähes sataprosenttisesti olivat eläkeläiset kevätkuuhliinsa saapuneet.

Ohjelma oli tälläkin kertaa runsas ja vaihteleva. Torvisoittoa esitti kummassakin paikassa Kuusankosken Työväen Soittajat kapellimestari Pertti Huuhkon johdolla ja juhlapuheen piti Tampellan Inkeröisten tehtaan sosiaalipäällikkö V. A. Videnoja. Molemmissa juhlissa esiintyivät vielä Marjatta ja Martti Pokela, joilla kitarainsa lisäksi oli mukanaan myös viulu ja harmonikka. Juhlaväen toivottivat tervetulleeksi Kuusaalla sosiaalipäällikkö Ake Launikari ja Voikkaalla sosiaalipäällikkö Aunis K. Kantonen. Kuo-

Juhlapuheen pitäjä,
Inkeröisten tehtaan
sosiaalipäällikkö
V. A. Videnoja

Kuusankosken
Työväen Laulajat esiintyi
Kuusaan seuratalon
juhlassa

'Suu messingillä' osoitetaan suosiota Pokeloille

Voikan sekakuoro huolehti kuorolaulusta 'omalla' tahollaan

Marjatta ja Martti Pokela kitaroineen

rolaulua esittivät Kuusankosken Työväen Laulajat musiikinopettaja Heikki Koskensepän johdolla sekä Voikan Sekakuoro, jota johti johtajaopettaja Paavo Laurikainen. Runoja lausuiivat Brita Lyytikäinen ja Hannele Manninen. Huomattava osuus ohjelman suorituksessa oli paikkakunnan naisvoimisteluseuroilla, joista Kuusankosken Naisvoimistelijain tanhuryhmä esitti kolme rouva Mirjam Koskensepän ohjaamaa tanhua ja Kuusankosken Puhdin tytöt vannevoimistelua sekä skottilaistanssin, joiden ohjauksesta vastasi rouva Salli Qvick. Voiklaalla taas Voikan Naisvoimistelijat esitti rouva Liisa Paavolan ohjannan ja johtaman hääpurpurin ja saman seuran pikkutyötöt tipuleikin. Ohjelmanumeroiden välillä laulettiin yhteisesti ja väliajalla jaettiin laikille juhlavieraille hedelmiä, makeisia sekä pienen paketin kahvia sisältänyt pussi.

Näiden kevätjuhlien samoin kuin eläkeläisten joulujuhlienkin tarkoituksena on, kuten sosiaalipäällikkö Launikari tervehdyspuheessaan mainitsi, osoittaa, että päivätyönsä suorittaneet ja eläkkeelle siirtyneet yhtiöläisvanhukset kuuluvat edelleenkin siihen yhteisöön, jota me olemme tottuneet kutsumaan yhtiöläisperheeksi. Kiitollisista katseista ja lämpimistä kädenpuristuksista päätellen tämä tarkoitus oli tälläkin kertaa saavutettu.

Kevätjuhlaväkeä Voikan seuratalossa

Yhtiöläisnaisten yhteistoimintaa

Kuusankoskelaisille yhtiöläisnaisille ovat kerran kuukaudessa vietettävät yhteiset tilaisuudet muodostuneet odotetuiksi ja virkistäviksi yhdessäolohetkiksi, jotka kerta kerralta ovat saaneet yhä suuremman ja suuremman naisjoukon liikkeelle. Kevättalven aikana on kokonnuttu mm. Kalevalan päivän merkeissä, jolloin konsulentti Hilja Lahden opastuksella tutustuttiin kansallisruokiin ja pöytätapoihin. Maaliskuussa pohdittiin kauneuden-

hoidollisia kysymyksiä, jolloin terveyssisar, dipl.kosmetologi Aino Rusanen kosketteli esityksessään kauneuteen vaikuttavia ulkonaisia toimenpiteitä ja varatuomari Margareta Paalanen selvitteli asiaa sisäisen kauneuden kannalta. Samassa tilaisuudessa nähtiin myös rva Aili Sutisen suunnittelema mannekiiniesitys "Asiallinen pukeutuminen", jonka selosti sosiaalitarkastaja Toini Iivanainen. Yhtiöläisnaiset esiintyivät myös mannekiineina.

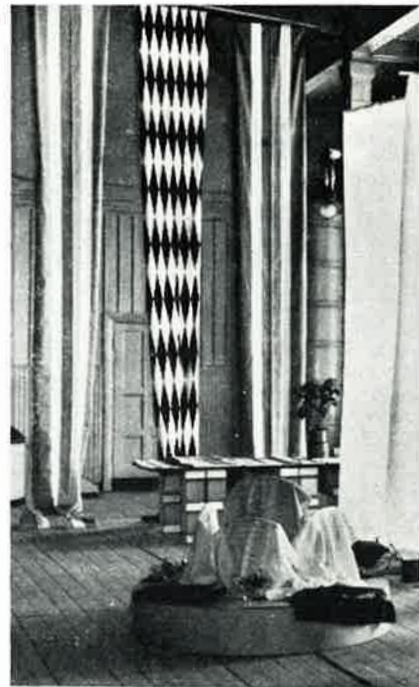
Oheiset kuvamme ovat kevätkauden päättäjätalaisuudesta 23. 4., jonka nimenä oli "Koti pukeutuu kesäasuun". Kevään kynnyksellä naisväelle ajankohtaista asiaa valaisemaan oli Kuusankosken seuratalon saliin järjestetty näyttely, jonka suunnittelu oli tekstiilitaiteilija Annikki Salmen käsialaa. Näytteille asetetut yhtiöläisnaisten Kuusankosken kutomolla valmistamat työt kertoivat omaa kieltään siitä ahkeruudesta, jolla kuluneen toimintakauden aikana kotien kaunistukseksi on aherrettu. Kodin runkona

huonekaluja ja yhtiöläisnaisten kutomia tekstiilejä käyttäen oli loihdittu nähtäväksi oikea ihannekoti olo- ja ruokailuhuoneineen, joissa raikkaat, kauniit värit sekä käytännöllisyys yhtyivät sopusointuisella tavalla. Tekstiilitaiteilija Annikki Salmi esitelmöi tilaisuuden aiheesta ja esitteli näyttelyn.

Pariin sataan nouseva naisjoukko oli tyytyväistä kuulijakuntaa ja monta vihjettä saatiin jälleen kesälomaeväiksi.

Ylhäällä kuva kevätkauden päättäjätalaisuudesta Vieressä näkymiä yhtiöläisnaisten Kuusankosken kutomolla valmistamien töiden näyttelystä

Hiihtoharrastus- kilpailut Juantehtaalla

Talven aikana sujuteltiin Juantehtaalla suksilla myös hiihtoharrastuskilpailuluilla ja matkaa kertyi yhteensä 38.810 km. Mennyt talvi oli järjestyksessä viides, jolloin hiihtoharrastuskilpailuja on pidetty. Hiihdettäviä latuja oli neljä ja jakautuivat käynnit eri kohteiden kesken seuraavasti: Irvinlampi 1909, Kaunisharju 1998, Tikanniemi 419 ja Karkeinen 719. Tehtaan palveluksessa olevista hiihti 98 henkeä ja lusikkapalkintoon ylettyi heistä peräti 42 (edellisenä talvena 31) eli 42,9 % (34 %). Hiihtoharrastuskilpailut alkoivat 5. 1. ja päättyivät 3. 4.

Lusikkapalkinnon saivat palveluksessa olevista seuraavat: Martti Ahonen 370 km, Anja Anttila 205 km, Ester Hakkarainen 215 km, Veikko Hakkarainen 885 km, Aino Hartikainen 220 km, Jouko Heikkinen 355 km, Olavi Heikkinen 310 km, Väinö Heikkinen 315 km, Hannes Hiltunen 170 km, Eino Hiltunen 340 km, Raimo Hiltunen 315 km, Pentti Holopainen 345 km, Ilmari Issukka 428 km, Arvi Julkunen 320 km, Eino Julkunen 310 km, Helvi Karppinen 210 km, Aaro Kokkonen (veteraanihiihtäjä) 300 km, Eino Korhonen 310 km, Toivo Korhonen 380 km, Erkki Kuosmanen 370 km, Erkki Laaksonen 365 km, Reijo Makkonen 325 km, Aapeli Martikainen 310 km, Pauli Martikainen 320 km, Toini Myöhänen 205 km, Voitto Myöhänen 345 km, Eva Parviainen 325 km, Olavi Pekkola 305 km, Helli

Kutomakurssi Juantehtaalla

Juankosken Marttayhdistys järjesti talven aikana Juantehtaan työpirtillä kaksi kuukautta kestäneen kutomakurssin. Ohjaajana toimi kotiteollisuusopettaja Aili Piispanen Kuopion Kotiteollisuusyhdistyksestä. Kurssilaisia oli kaikkiaan 12 ja he kutoivat mm. 9 kpl. isoja mattoja,

joukossa 3 nukkamattoa, käytävämattoa, pyyheliinakangasta, ruokaja kahviliinoja sekä sohvatyynyjä. Kurssille osallistui sekä aikaisemmin kutoneita kuin myös aloittelijoita. Teoriatunteja pidettiin tarpeen mukaan. Päättyjäistilaisuus näytellyneen oli 1. 4. työpirtillä.

Räsänen 250 km, Anja Satuli 235 km, Kusti Savolainen 315 km, Lea Sivonen 200 km, Alpo Suhonen 370 km, Eero Tiainen 330 km, Oiva Tirkkonen 470 km, Tauno Torvinen 305 km, Veikko Tuomainen 390 km, Niilo Tuomela 373 km, Jouko Tuppurainen 365 km, Veijo Vanninen 424 km, Pauli Vartiainen 415 km ja Pertti Voutilainen 315 km.

Aviopuolisoiden sarjassa palkittiin seuraavat viisi eniten hiihtänyttä: Julia Heikkinen 355 km, Taimi Heikkinen 345 km, Mirjam Torvinen 315 km, Elma Hiltunen 280 km ja Vieno Julkunen 110 km. Lasten sarjoja oli neljä, joissa palkittiin seuraavat eniten hiihtäneet: tytöt 7—11

v.: Seija Heikkinen 445 km, Leena Tuppurainen 395 km, Marketta Sutinen 280 km, Raija Julkunen 215 km ja Eila Heikkinen 175 km; tytöt 12—17 v.: Elina Parviainen 715 km, Sirpa Malmivuori 700 km, Auli Heikkinen 665 km, Pirkko Jokiranta 540 km, Irma Lipponen 440 km ja Marjatta Tuppurainen 345 km; pojat 7—11 v.: Reijo Tuppurainen 440 km, Eino Tuppurainen 410 km, Heikki Tapio Hiltunen 395 km, Pentti Partanen 345 km ja Matti Hirvonen 110 km; pojat 12—17 v.: Mauno Tuomainen 955 km, Matti Tuomainen 875 km, Olavi Parviainen 825 km, Sulo Pekka Laaksonen 590 km, Erkki Tuppurainen 315 km ja Veijo Partala 240 km.

Hiihtäjien kesken arvotuista lomapalkinnoista pääsivät osallisiksi seuraavat tehtaan palveluksessa olevat: Veikko Hakkarainen, Olavi Heikkinen, Aapeli Martikainen ja Eero Tiainen.

Osastojen välisessä kilpailussa peräti voiton jo kolmannen kerran perätysten voima ja varasto keskituloksella 134 km saaden vuodeksi haltuunsa isännöitsijä T. Timgrenin lahjoittaman kiertopalkinnon.

Osa hopealusikkapalkinnon saaneita tehtaalaisia

Hallan eläkeläisten kuulumisia

Laulu kaikuu eläkeläisten
kerhokokouksessa

Eläkeläisiä teatteri-illassa seuratalossa

Hallan eläkeläisistä asuu osa meren tuntumassa Jumalniemessä, poissa vilkasliikenteisen Karhulan kauppalan valtavyyliltä. Siellä hiljaiselämään siirtyneen vanhan Jumalniemen sahan suurissa asuinrakennuksissa viettää vanhuuden päivänsä noin 40 Hallan eläkeläistä aviopuolisoinen. Entisestä isännöitsijän eli valtтарin talosta he saivat viime vuoden loppupuolella yhteiseen käyttöönsä kerhohuoneiston, joka on saatettu varsin kodikkaaseen asuun. Askarteluhuoneen puolella on Jumalniemen vanhan konttorin jyrkä pöytä tuoleineen ja varsinaisen kokoontumishuoneen puolta koristaa kaunis vihreä pirttikalusto kukka-aiheisine maalauksineen. Adventtina Kymin seurakunnan kirkkoherra Rurik Tammekas piti ensimmäisen hartaushetken kerholassa. Kynttilöiden loisteessa monen vanhuksen mieli varmaan lämpeni todetessaan, että Jumalniemessäkin nyt voidaan kokoontua yhteen hiljentymään elämän todellimpien arvojen edessä. Matkaa

kirkkoon on Jumalniemestä 4 km, eivätkä linja-autot käy matkan tekoa helpottamassa.

Seurakunnan järjestämien hartaushetken lisäksi on kerholassa kokoonnuttu säännöllisesti kerran kuussa virkistymään omien emäntien kattamien kahvipöytien ääressä. Laulu luistaa erittäin hyvin. "Ja lauluhan se mielen virkistää", tuumaa rva Matilda Toivonen, kun hänen 79:n syntymäpäivänsä aatonaattona viritettiin kerholassa syntymäpäiväsankarin kunniaksi laulu. Kokouksiin on aina hankittu jonkin verran ohjelmaakin, jotta yhdessäolo veisi ajatukset pois tavallisesta arkiympäristöstä. Eläkeläiset Erik Heikkilä ja Vilhelm Nykänen toimivat kerholan isäntinä ja Matti Viinikainen yhdysmiehenä seurakuntaan päin. Samassa talossa asuva rva Ida Laine hoitaa pääemännän virkaa ja rva Elna Hurme kerhon rahavaroja.

Kuukausikokousten välivaiheilla on naisilla oma askartelukerhonsa, joka on erikoisesti rouva Evo Weck-

manin, Hallan eläkeläisten hyvän ystävän, sydäntä lähellä. Harpputyö sujuu muutamilla jo vallon kätevästi ja huomattavia tuloksiakin on saatu. Virkkuutyöt ovat useilla etualalla. Monenmonet sukut ja kintaat ovat tottuneet kädet kutoneet Hallan maruttojen hankkimista langoista. Miehet valmistivat joulumyyjäisiin kauniita kenkälusikoita, pyyheiliinanaulakoita sekä kynttilänjalkoja. Pari kaunista hyrrää on varattu mallikappaleiksi syksyn toimintaa varten.

Kerholassa on eläkeläisten mieluisaa kokoontua tapaamaan toisiaan ja viettämään rattoisia hetkiä yhteisten muistojen parissa.

Hallan eläkeläisille esitti Karhulan Työväen Näyttämö Hallan Seuratalossa huhtikuun 10. p:nä Kaarle Halmeen kirjoittaman kansanomaisen draaman "Murtuneita", jonka aihe on tämän vuosisadan alkuvuosilta. Näytäntöön pääsivät eläkeläiset maksutta.

Vuonna 1898 perustivat muutama urheiluun innostuneet henkilöt Hallaan urheiluseuran, joka sai nimekseen Hallan VPK:n voimistelija urheiluseura. Tämän nimisenä seura toimi vuoteen 1925, jolloin entisen nimen perään liitettiin Visa, ja siitä lähtien seura on kantanut nimeä Hallan Visa, jolla se erityisesti hiihdon ja painin alalla on tullut kuuluisaksi jopa oman maamme rajojen ulkopuolellakin.

60-vuotisjuhlaansa seura vietti toukokuun 4. p:nä Hallan seuratalossa. Kutsuvieraina oli tilaisuudessa läsnä mm. kaksi seuran perustajajäsentä, Elviira Pajala ja Ole Erikson, jotka kukitettiin. Juhlapuheessaan SVUL:n Kymenlaakson piirin puheenjohtaja, kansanedustaja U. Saariaho mainitsi mm., että 60 vuotta on tarpeeksi pitkä aika näyttä-

Hallan Visan 60-vuotisjuhla

mään miten vahvalla pohjalla Hallan Visa on toiminut ja jatkuvasti toimii. Ulkonaiset edellytykset eivät tällä saarella suinkaan ole olleet parhaat mahdolliset, mutta sisäistä intoa ja uskoa urheilun jaloon päämäärään on ollut sitä enemmän. Tämä juhla on merkittävä virstanpylväs sekä Hallan Visan toiminnassa että myös koko Kymenlaakson urheiluelämässä. Osaamme antaa sille oikean arvon. Juhlapuheen lisäksi oli tilaisuudessa runsaasti muutakin arvokasta ohjelmaa.

SVUL:n ja sen Kymenlaakson piirin tervehdyksen juhlaan toi kansanedustaja Saariaho luovuttaen samalla piirin kultaisen ansiomerkin Emil Weckstenille sekä hopeisen ansiomerkin Toivo Tanille. Hiihtoliiton johtokunnan jäsen Matti Talsi luovutti juhlivalle seuralle liiton standardin sekä Viljo Koskelle ja Paaavo Töröselle liiton pronssisen ansiomerkin. Suomen Painiliiton puolesta tervehti seuraa toiminnanjohtaja Onni Sirenus luovuttaen seuralle liiton hopeisen plaketin sekä Vilho Roosille, Rainer Mäkiselle, Asser Olsenille ja Erkki Weckstenille liiton hopeisen ansiomerkin. Pronssisen ansiomerkin saivat Tauno Räsänen, Allan Schaaf ja Jalo Koponen. Visan puheen-

johtaja Esko Virtanen ilmoitti seuran päättäneen kutsua kunniajäsenekseen Hallan tehtaiden johtajan majuri Björn Weckmanin, jolle seuran kultainen ansiomerkki luovutetaan hänen palattuaan kotiin matkoiltaan. Seuran 'ikuisen jäsenen' merkki ojennettiin Sylvi Saariolle ja Rafael Olsenille.

Vapaan sanan aikana esitettiin seuralle lukuisia onnitteluja.

Juhlan avausseremonia. Visan kunniajäsen T. Länsimies toivottaa yleisön tervetulleeksi

Seuran johtokunta laskee seppeleen kaatuneiden muistomerkillä

Vuorineuvos Gustaf Arppe

JOHTAJAN VAIHDOS HÖGFORSIN TEHTAALLA

Högforsin Tehtaan pitkäaikainen johtaja, vuorineuvos Gustaf Arppe on 30. 4. siirtynyt eläkkeelle. Hänen seuraajakseen Högforsin Tehtaan isännöitsijäksi on nimitetty dipl.ins. Carl Johan Cedercreutz, joka aikaisemmin on toiminut yhtiömme Kuusankosken tehtaiden korjauspajojen päällikkönä.

Isännöitsijä C. J. Cedercreutz

Läksiäisjuhla vuorineuvos Arppen kunniaksi

Yli-insinööri E. Alander luovuttaa adressin vuorineuvos Arppelle. Hänen takanaan päaluottamusmies A. Aalto, luottamusmies A. Ekström ja ostopäällikkö O. Nordberg sekä tytäртеhtaitten edustajat.

Huhtikuun 29. päivän iltana järjestettiin Högforsin tehtaan seuratalossa juhlatilaisuus vuorineuvos Gustaf Arppen ja hänen puolisonsa kunniaksi heidän jättäessään paikkakunnan, jolla vuorineuvos Arppe on suorittanut merkittävän elämäntyön toimiessaan lähes 30 vuotta Högforsin tehtaan johtajana. Tilaisuudesta muodostui tunnelmallinen ja mieliinpainuva jäähyväishetki,

jossa kunniavieraitten lisäksi oli saapuvilla noin 400 henkeä käsittävä juhla-vieraitten joukko. Näiden asetuttua paikoilleen saapui vuorineuvos Arppe puolisoineen juhlahuoneeseen, missä heidät ohjattiin heille varatuille paikoille. Välittömästi tämän jälkeen alkoi ohjelman suoritus. Tehtaan soittokunnan soitettua A. Nygrenin johdolla kaksi kappaletta piti tehtaan teknillinen johtaja,

Vuorineuvos ja vuorineuvoksetar
högforsilaistensa keskellä

yli-insinööri E. Alander puheen. Palautettuaan mieleen ajan, jolloin vuorineuvos Arppe astui tehtaan johtoon, puhuja mainitsi, että silloin vallitsi maassamme parhaillaan lamakausi, minkä takia tehtaan tuotanto oli vaatimaton, työntekijämäärä pieni ja ulkomainen kilpailu voimakas. Tilanteen kohentamiseksi oli ryhdyttävä suuriin uudistuksiin. Tuotantoa laajennettiin ja hankittiin uusia koneita ja niinpä Högforsin tehdas ja sen tuotteet kymmenessä vuodessa olivat kohonneet kansainväliselle tasolle. Sota-ajat aiheuttivat sitten omat rajoituksensa, mutta pienestä työntekijäjoukosta huolimatta Högforsin tehdas kuitenkin kunnialla suoritti osuutensa maamme puolustuksen hyväksi. Myös sotakorvausteollisuudesta selviydettiin hyvin. Sen jälkeen ryhdyttiin Högforsin tehdasta laajentamaan liittämällä siihen ensin Salon ja Lahden tehtaot sekä viimeksi Heinolan tehtaot. Näin on tuotanto jaettu eri tehtaitten osalle ja kullakin niistä on omat tuotantosuuntansa, joiden valmiudet pystyvät kilpailemaan ulkomaisten tuotteiden kanssa. Selostettuaan sitten vuorineuvos Arppen osuutta myös sosiaalisten olojen ja laitosten kehittämisesä sekä hänen kiinnostustaan Hyvinkään—Karkkilan rautatietä kuin myös maa- ja metsätaloutta kohtaan puhuja sanoi, että vuorineuvos Arppe on aina antanut arvoa alaisilleen, jotka ovat oppineet tuntemaan hänet rehtinä esimie-

henä. Lopuksi puhuja esitti vuorineuvos Arppelle Högforsin, Salon, Lahden ja Heinolan tehtaitten, maatalous- ja metsäosastojen sekä Hyvinkään—Karkkilan rautatien virkailijoiden ja toimihenkilöiden puolesta onnen ja menestyksen toivotuksen.

Työntekijäin puolesta puhui Högforsin tehtaan pääluottamusmies A. Aalto lausuen seuraavaa:

Herra Vuorineuvos. Kun Te nyt pitkän päivätyön jälkeen siirrytte pois tehtävästänne, minä Högforsin tuotantolaitosten työntekijäin edustajana toivotan Teille leppoisaa elämän ehtoota. Runoilija on sanonut: Mikä ihmisen elämässä on parasta ollut, on se työtä ja vaivaa ollut. Erilaisissa tehtävissä olevien ihmisten työt ja vaikeudet ovat hyvin erilaisia. Pääsääntö pitää kuitenkin aina paikkansa, vaivoja ja vaikeuksia on. Jatkuvasti muuttuva yhteiskunta tuo tullessaan yhä uusia ongelmia ratkaistavaksi. Niin on puhtaasti teknillisen kehityksen alalla ja niin on ollut myös ihmisten välisten suhteiden kehityksessä. Se olotila, jota me tällä hetkellä pidämme luonnollisena työmarkkinajärjestöjen kesken, ei myöskään ole syntynyt itsestään ja ilman vaivaa ja vaikeuksia, vaan on se vaatinut mittamattoman määrän työtä. Erilaisten näkemysten yhteen sovittaminen ei aina ole sujunut naurussa suin. Mutta eteenpäin on vaikeuksista huolimatta menty. Varsinaisen tehtävänne ohella on Teiltä, Herra Vuorineuvos, riittänyt aikaa ja voimia tälle yhteiskunnallisesti tärkeälle toimintasaralle. Henkilökoh- tainen panoksenne on siinäkin suhteis-

sa hyvin merkittävä. Minä pyydän kiittää kuluneista vuosista ja toivotan Teille, Herra Vuorineuvos, työntekijäin puolesta terveyttä ja pitkää ikää.

Tämän jälkeen luovutti lähetystä, johon kuului Högforsin, Salon, Lahden ja Heinolan tehtailta sekä Hyvinkään—Karkkilan rautatieltä kultakin yksi virkailijain ja yksi toimihenkilöiden edustaja sekä työntekijäin edustajana luottamusmies, vuorineuvos Arppelle upean, kokonahkakansiin sidotun Högforsin tehtaan kehitystä sekä sanoin että helsinkiläisen taiteilijan Eino Ruutsalon valmistamin puupiiirroksin esittävän adressin, jossa oli yhteensä noin 400 virkailijain, toimihenkilöiden ja luottamusmiesten nimikirjoitusta. Adressin johdantotekstin luki yli-insinööri Alander.

Soittokunnan kajautettua fanfaarin nousi vuorineuvos Arppe puhumaan. Hän kiitti osakseen tulleesta huomiosta ja kunnianosoituksesta sekä ystävällisistä sanoista ja saamastaan muistolahjasta, joka, kuten hän mainitsi, tulee johdattamaan hänen ajatuksensa tänne Högforsiin ja tähän hänelle niin rakkaaksi käyneeseen ilmapiiriin. Lopuksi hän loi lyhyen katsauksen siihen ajanjaksoon, jona hän toimi Högforsin tehtaan johtajana. Puheen päätyttyä seurasi kahvitarjoilu, jonka aikana tehtaan orkesteri esiintyi E. Vahteran johdolla. Karkkilan Työväen Mieskuoron laulettua sitten opettaja A. Leinon johdolla kolme laulua ja vuorineuvos Arppen kohdistettua vielä kiitoksen sanoja kaikille häntä muistaneille päättyi miellyttävä yhdessäolo soittokunnan soittamaan loppumarssiin.

Kultamitalimiehet
kaavaaja Erik Ekholm,
insinööri Fredrik Nilsson
ja varastonhoitaja Fridolf Granlund

Mitalimiehiä

Rouva Eva Cedercreutz kiinnittää
ansiomerkin kaavaaja Ekholmin
rintapieleen isännöitsijä Cedercreutzin
seuratessa toimitusta (alhaalla)

Högforsin Tehtaan virkamieskerholla oli toukokuun 7. pnä juhlatilaisuus, jossa kaavaaja Erik Ekholm, insinööri Fredrik Nilsson ja varastonhoitaja Fridolf Granlund saivat yhtiömme kultaisen ansiomerkin puolivuosisataisesta palveluksesta. Samalla ojenettiin ensin mainitulle Tasavallan Presidentin hänelle suoma Suomen Valkoisen Ruusun Ritarikunnan ensimmäisen luokan mitali kultaristein. Lisäksi sai kenttämestari Otto Saarinen opetusministeriön myöntämän Suomen urheilun pronssisen ansiomitalin. Juhlaan oli kutsuttu mitalinsaajat puolisoineen sekä niiden osastojen päälliköt, joissa kunnaviaraat työskentelevät.

Tehtaan isännöitsijä dipl.ins. C. J. Cedercreutz toivotti merkin saajat tervetulleiksi lausuen mm. seuraavaa:

On harvinaista, että näin monta henkilöä suunnilleen yht'aikaa tulee olleeksi 50 vuotta saman työnantajan palveluksessa ja yhä harvinaisemmiksi tällaiset tapaukset ajan mittaan muodostuvat. Kun Te, hyvät päiväsankarit, aikoinanne ryhdyitte ansiotyöhön, tapahtui se hyvin nuorena, jopa vain 12 vuoden ikäisenä. Nykyisin se olisi mahdotonta, koska oppivelvollisuuslaki jo asettaa sille esteen, ja näin ollen 50 vuoden palvelusajan saavuttaminen tulee vastaisuudessa tapahtumaan huomattavasti korkeammassa iässä. Kaikis-

sa yrityksissä on jatkuvaisuus tärkeä, ja tästä jatkuvaisuudesta huolehtivat ne henkilöt, jotka kauan ovat yritystä palvelleet. He voivat kertoa nuoremmille polville menneistä ajoista ja luoda näille taustan, jota vastaan he näkevät kehityksen kulun. Suusanallinen viesti nuorille on mieleenpainuvampi kuin kirjallinen, ja ainakin omasta mielestäni on kiintoisaa kuulla paikkakunnan tai yrityksen tapahtumista menneinä aikoina. Sen jälkeen puhuja kohdisti lämpimiä tunnustuksen sanoja kaikille kultamerkin saajille kullekin erikseen ja esitti heille 50-vuotisesta uskollisesta ja hyvin suoritetusta työstä yhteiskunnan ja yhtiön kiitollisuuden sekä oman tervehdyksensä. Lopuksi hän kiitti kenttämestari Saarista, joka vuodesta 1935 lähtien on ensiksi rakentanut ja sittemmin hoitanut paikkakunnan urheilu-kenttää.

Puheen päätyttyä rouva Eva Cedercreutz kiinnitti ansiomerkit niiden saajien rintapieleen. Tilaisuus päättyi kahvitarjoiluun.

Voikan paperitehtaan äskettäin eläkkeelle siirtynyt paperisalin emäntä Anni Elo, joka palveli yhtiötä yli 50 vuotta, on saanut Suomen Valkoisen Ruusun Ritarikunnan I luokan mitalin kultaristein. 16. 5. Voikan klubilla järjestetyssä juhlatilaisuudessa mitalin luovutti hänelle paperitehtaan teknillinen johtaja T. Z. Wiklund. Oikealla oleva kuva tästä harvinaislaatusesta juhlatilaisuudesta.

Huhtikuun 11. pnä järjestettiin Saksalassa, metsäosaston teknillisen toimiston konepajalla, juhlatilaisuus kahvitarjoiluineen alikonemestari Otto Liimata n kunniaksi. Hän tuli huhtikuun 1. pnä palvelleeksi yhtiötä 50 vuotta ja tässä tilaisuudessa luovutettiin hänelle yhtiömme kultainen ansiomerkki. Kunniavieraalle piti metsänhoitaja Aaro Hiekkala puheen ja rouva Raili Hiekkala kiinnitti ansiomerkin hänen rintapieleensä. Saapuvilla olivat lisäksi eläkkeelle siirtyneet entiset metsäosastolaiset isännöitsijä Selim Andersen, alikonemestari V. Manninen sekä kirvesmiehet H. Lepistö ja O. Turunen, jotka kaikki ovat saaneet kultaisen ansiomerkin.

Kymin selluloosatehtaan kuorimon esimiehen Otto Mäkisen kohdalla tuli 50 yhtiöläisvuotta täyteen 31. 5. Kymin tehtaan virkamiesklubilla järjestetyssä tilaisuudessa isännöitsijä Curt Cedercreutz kiitti häntä pitkäaikaisesta ja uskollisesti suoritetusta päivätyöstä ja kiinnitti yhtiön kultaisen ansiomitalin hänen rintapieleensä.

Alla oikealla oleva kuvamme on juhlatilaisuudesta, jossa dipl.ins. M. Wangel kiinnittää Suomen Valkoisen Ritarikunnan I luokan mitalin kultaristein työnjohtaja Hugo Heiskalan rintapieleen. Heiskala siirtyi hiljattain eläkkeelle palveltuaan yhtiötä yli puoli vuosisataa.

Pitkäaikaisesti palvelleita

KUUSANKOSKEN TEHTAAT

IIVARI KANSIKAS

vuoromestari Voikan puuhiomolta tulee 12. 7. olleeksi 40 vuotta yhtiön palveluksessa. Hän on syntynyt 24. 6. 1899 Valkealassa. Vuonna 1917 hän tuli työhön Voikan puuhiomolle ja on lyhyttä aikaa lukuun ottamatta ollut uskollinen samalle osastolle, joten hän on nähnyt puuhiomon kasvun melkein nyrkkimyllystä nykyaikaiseksi suurtuotantolaitokseksi. Vuonna 1921 hänet nimitettiin vuoromestariksi ja siitä lähtien hän on toiminut tällä vastuunalaisella paikalla. Aikaisempina vuosina otti Kansikas aktiivisesti osaa urheiluseura- ja mestarikerhotoimintaan, mutta nykyisin vie omakotitalo kaiken vapaa-ajan.

YRJÖ HEIKKILÄ

tietyömies Kymin asunto-osastolta tulee 20. 7. olleeksi 40 vuotta yhtiömme

Iivari Kansikas

Yrjö Heikkilä

Arvi Pöysä

palveluksessa. Hän on syntynyt 5. 7. 1900 Iitissä. Vuonna 1916 hän tuli työhön rakennusosastolle ja on sittemmin työskennellyt eri osastoilla, mm. Kymin ja Voikan selluloosatehtailta, Kymin ulkotyöosastolla sekä asunto-osastolla, viimeksi mainitulla osastolla vuodesta 1952 lähtien.

YRJÖ JANSSON

varastonhoitajan apulainen Voikan varastolta tulee 7. 8. olleeksi 40 vuotta yhtiön palveluksessa. Hän on syntynyt 30. 8. 1901 Kuusankoskella. Käytyään 5 luokkaa oppikoulua hän tuli yhtiömme palvelukseen v. 1917 Voikan elintarvikevarastolle. Asevelvollisuutensa suorittuaan hän sai v. 1922 paikan Voikan varaston konttorissa ja nimi-

tettiin myöhemmin varastonhoitajan apulaiseksi. Janssonin vapaa-ajan harrastuksista on etualalla ollut seuratoiminta. Hän on Voikan Urheilu-Veikkojen perustajajäsen ja on saanut oman seuransa kultaisen sekä Suomen Painiliiton hopeisen ansiomerkin. Myös musiikki ja luonnontutkimus ovat kuuluneet hänen harrastuksiinsa.

ARVI PÖYSÄ

valimomestari Voikan korjauspajalta tulee 13. 9. olleeksi 40 vuotta yhtiömme palveluksessa. Hän on syntynyt 30. 6. 1901 Valkealassa. Vuonna 1916 hän tuli työhön Kymin korjauspajalle, mistä v. 1922 siirtyi valimoon valajaksi. Nykyiseen toimeensa valimomestariksi hänet nimitettiin 1. 6. 1929.

Merkkipäiviä

KUUSANKOSKEN TEHTAAT

ERIC SUNDROOS

insinööri päälaboratoriosta täyttää 60 vuotta 12. 7. Hän on syntynyt Turussa ja käynyt Turun ruotsalaista klassillista lyseota sekä Turun ruotsalaista lyseota tullen ylioppilaaksi v. 1919, minkä jälkeen hän ryhtyi opiskelemaan Åbo Akademien kemiallis-teknillisessä tiedekunnassa ja valmistui dipl.insinööriksi v. 1923. Oltuaan sen jälkeen kaksi vuotta

Eric Sundroos

professori Erik Hägglundin assistenttina Åbo Akademien puukemiallisella laitoksella hän tuli v. 1925 yhtiömme palvelukseen Kymintehtaan laboratorioon, missä edelleenkin työskentelee vanhimpana kemistinä. Varsinaisen virkansa ohella hän on hoitanut sademittaukset ja säähavainnot paikkakunnalla. Ins. Sundroos on kuulunut suojeluskuntaan ja osallistunut sodan aikana ilmasuoje-

G. I. Roos

lutoimintaan. Vapaa-aikoinaan hän harrastaa postimerkkeilyä, purjehtimista ja musiikkia.

G. I. ROOS

insinööri karbiditehtaalta täyttää 60 vuotta 12. 7. Hän on syntynyt Alavudella, käynyt koulua Kokkolassa ja Vaasassa ja päässyt ylioppilaaksi v. 1917. Opiskeltuaan Helsingin yliopis-

tossa ja suoritettuaan med.fil. tutkinon hän teki v. 1920 opintomatkan Englantiin, minkä jälkeen ryhtyi opiskelamaan kemiaa Åbo Akademiassa. Opintonsa päätettyään hän tuli kesällä 1926 harjoittelijaksi Kuusaan selluloosatehtaaseen, mistä noin vuoden kuluttua siirtyi keskuslaboratorioon. Syksyllä 1927 hänet otettiin vakinaiseen palvelukseen keskuslaboratorioon, missä toimi assistenttina vuoden 1944 loppuun, jolloin siirtyi kemistiksi karbiditehtaalalle. Insinööri Roos kuului aikoinaan muutamia vuosia Virkamiesklubin hallitukseen toimien klubin kirjastonhoitajana ja samoin hän kuului yhtiön konsertti-toimikuntaan. Hän osallistui vapaus-sotaan ja oli mukana myös molemmissa viime sodissa saaden II luokan vapau-denmitalin sekä muistomitalit. Hänen vapaa-ajan harrastuksistaan mainittakoon kasvitiede ja musiikki sekä ennen kaikkea puuhailu valmiin omakotitalon piirissä.

EINAR SUOMINEN

varastomies Kymin selluloosatehtaalta täyttää 60 vuotta 14. 7. Hän on syntynyt Jämsänkoskella, mutta muutti sieltä 7-vuotiaana vanhempiensa mukana Lohjalle, joka sitten oli hänen varsinainen lapsuus- ja koulupaikkakuntansa. Lohjalta hän muutti v. 1914 Kymintehtaalle ja tuli 27. 4. 1915 yhtiöme palvelukseen rakennusosastolle, mistä hän v. 1917 siirtyi Kuusaan selluloosatehtaalle ja sieltä vajaan vuoden kuluttua Kuusaan paperitehtaalle. Siirryttyään v. 1918 Kymin paperitehtaalalle hän työskenteli rullankärrääjänä, rullamiehen apulaisena ja lopuksi rullamiehenä. Vuonna 1920 hän oli ulko-työosaston kirjoissa, mutta siirtyi jo syksyllä kirvesmieheksi rakennusosastolle ja sieltä v. 1921 Kuusaan sahalle. Kymin selluloosatehtaalle hän tuli 27. 1. 1922 päivätoihin ja siirtyi parin viikon kuluttua vuorotyöhön sihtimieheksi sekä v. 1923 kuivaukskoneelle. Sotaaikana hän oli komennuksella Kuusaan paperitehtaalla kreppikoneen hoitajana ja komennuksen päätyttyä Kymin selluloosatehtaalla ylimääräisenä vuoromestarina vuoteen 1946, mistä lähtien hän on ollut nykyisessä toimeissaan. Suominen kuului vuosina 1924—39 turvallisuustoimikuntaan. Tunnollisena ja taitavana ammattimiehenä sekä hauskana seuramiehenä hän on pidetty niin työssään kuin sen ulkopuolellakin.

MATILDA AHOMIES

hylsänleikkaaja Voikan paperitehtaalta täyttää 60 vuotta 15. 7. Hän on syntynyt Heinolassa. Yhtiöme palvelukseen hän tuli v. 1937 mokkamyllyriksi Voikan selluloosatehtaalle, mistä v. 1942 siirtyi paperitehtaalle. Työskenneltyään välillä puuhiomolla ja ulko-työosastolla hän tuli v. 1945 nykyiseen toimeensa hylsänleikkaajaksi.

RUDOLF LÄCKSTRÖM

kirjanpitäjä maatalousosastolta täyttää 60 vuotta 21. 7. Hän on syntynyt Turussa. Käytyään 3-vuotisen kauppa-apulaiskurssin Turun kauppaopistossa hän työskenteli Turun Vaunutehdas C. Wrede & Co:n, valtionrautateiden varikkokonttorin ja Ab Crichtonin palveluksessa Turussa sekä Hotelli Kämpin varastonhoitajana ja kirjanpitäjänä Helsingissä. Oltuaan sen jälkeen maatalouskirjanpitäjänä Sannäsin kartanossa hän tuli 15. 10. 1925 samanlaiseen toimeen yhtiöme maatalousosastolle ja on 1. 5. 26 lähtien toiminut maatalousosaston konttorinhoitajana ja kirjanpitäjänä. Kun yhtiö jatkosodan päätyttyä joutui luovuttamaan siirtoväelle suurimman osan maailloistaan, annettiin maatalousosastolle uusia tehtäviä, joista hänelle uskottiin mm. Kuusankosken puutarhojen sekä kaikkien sisäryhtiöiden maatilojen ja puutarhojen kirjanpidot ja taloustarkkailut sekä v:sta 1957 lähtien myös Högforsin tehtaan maatalousosaston vastaavat työt. Maatalousosaston turvallisuustoimikuntaan hän on kuulunut alusta pitäen. Hän on ollut jäsenenä Maatalousseurojen Keskusliiton asettamassa komiteassa, jonka tehtävänä oli laatia yhdenmukainen maatalouskirjanpitojärjestelmä koko maata varten. Kymintehtaitten Kauppa Oy:n hallituksen jäsenenä hän oli vuosina 1943—47 ja kuului Tarmo-Framåt Tarkastusyhdistyksen hallitukseen v:sta 1951 lähtien. Hänen mieliharrastuksiaan on ollut urheilu. Aktiiviurheilijana hän saavutti vuosina 1918—25 piirimestaruuksia korkeushypyssä sekä 3- ja 5-otteluissa. Ampujana hänellä on tilillään useita ampujapiirin ja sk.-piirin mestaruuksia ja hänen amunnassa kolmesta asennosta 3x10 laukauksella v. 1938 saavuttamansa piiriennätys 262 pistettä on vieläkin voimassa. Hän on kuulunut Kymenlaakson Ampujapiirin hallitukseen vuodesta 1938 lähtien ja saanut Ampujaliiton hopeisen ansiomerkin. Kuusankosken Metsästäjien johtokuntaan hän on kuulunut vuodesta 1946. Urheiluammunta on edelleenkin hänes-tä mieluisinta, vaikka ei ole ollut tilaisuutta sitä harrastaa. Viime vuosina on keilailu häntä eniten kiinnostanut. Hänen muista harrastuksistaan mainittakoon piirustus, rakennusten suunnittelu ja kananhoito. Hän osallistui vapaus-sotaan sekä molempiin viime sotiin ja kuului aikoinaan suojeluskuntaan koko sk.-järjestön olemassaoloajan.

talousosaston konttorinhoitajana ja kirjanpitäjänä. Kun yhtiö jatkosodan päätyttyä joutui luovuttamaan siirtoväelle suurimman osan maailloistaan, annettiin maatalousosastolle uusia tehtäviä, joista hänelle uskottiin mm. Kuusankosken puutarhojen sekä kaikkien sisäryhtiöiden maatilojen ja puutarhojen kirjanpidot ja taloustarkkailut sekä v:sta 1957 lähtien myös Högforsin tehtaan maatalousosaston vastaavat työt. Maatalousosaston turvallisuustoimikuntaan hän on kuulunut alusta pitäen. Hän on ollut jäsenenä Maatalousseurojen Keskusliiton asettamassa komiteassa, jonka tehtävänä oli laatia yhdenmukainen maatalouskirjanpitojärjestelmä koko maata varten. Kymintehtaitten Kauppa Oy:n hallituksen jäsenenä hän oli vuosina 1943—47 ja kuului Tarmo-Framåt Tarkastusyhdistyksen hallitukseen v:sta 1951 lähtien. Hänen mieliharrastuksiaan on ollut urheilu. Aktiiviurheilijana hän saavutti vuosina 1918—25 piirimestaruuksia korkeushypyssä sekä 3- ja 5-otteluissa. Ampujana hänellä on tilillään useita ampujapiirin ja sk.-piirin mestaruuksia ja hänen amunnassa kolmesta asennosta 3x10 laukauksella v. 1938 saavuttamansa piiriennätys 262 pistettä on vieläkin voimassa. Hän on kuulunut Kymenlaakson Ampujapiirin hallitukseen vuodesta 1938 lähtien ja saanut Ampujaliiton hopeisen ansiomerkin. Kuusankosken Metsästäjien johtokuntaan hän on kuulunut vuodesta 1946. Urheiluammunta on edelleenkin hänes-tä mieluisinta, vaikka ei ole ollut tilaisuutta sitä harrastaa. Viime vuosina on keilailu häntä eniten kiinnostanut. Hänen muista harrastuksistaan mainittakoon piirustus, rakennusten suunnittelu ja kananhoito. Hän osallistui vapaus-sotaan sekä molempiin viime sotiin ja kuului aikoinaan suojeluskuntaan koko sk.-järjestön olemassaoloajan.

Einar Suominen

Matilda Ahomies

Rudolf Läckström

Fabian Vesalainen

FABIAN VESALAINEN

paksulevyseppä Kymin korjauspajalta täyttää 60 vuotta 28. 7. Hän on syntynyt Mäntyharjussa. Yhtiömme palvelukseen hän tuli v. 1926 Kymin korjauspajalle. Vuonna 1929 hän siirtyi Kymin höyryosastolle lämmittäjäksi, mutta palasi v. 1937 takaisin entiselle osastolleen.

WÄINÖ ALM

suunnittelija teknilliseltä osastolta täyttää 60 vuotta 29. 7. Hän on syntynyt Teerijärvellä. Suoritettuaan Turun teollisuuskoulun tutkinnon v. 1922 hän toimi piirtäjänä Ruonan Konepajassa Raahessa. Vuonna 1925 hän muutti Kotkan Konepajalle, mistä 15. 8. 1927 siirtyi Halla Ab:n palvelukseen suunnittelijaksi. Kymintehtaan piirustuskonttoriin hän tuli 15. 5. 1932. Täällä hän on tehnyt piirustuksia pääasiassa höyryosastoa ja Kymin selluloosatehdasta varten. Hänen suurimmista töistään mainittakoon keskus kattilahuone, höyrynjakoasema, rumpukuorimo, sprii-tehdas, uusi kattilahuone, turpiiniase-ma ja haihduttamo. Vuonna 1956 hän siirtyi teknillisen osaston suunnittelu-

Wainö Alm

toimistoon suunnitteluinsinöörin virkaan. Vapaa-aikoinaan hän on harrastanut musiikkia, postimerkkien keräilyä ja moottoriveneiden suunnittelua. Hän oli mukana vapaussodassa ja toimi talvisodan aikana kranaattisorvaamon mestarina. Viime sotaan hän osallistui ilmatorjuntajoukoissa. Suojeluskuntatoimintaan hän otti aikoinaan osaa saaden monta palkintoa moottorijoukkojen kilpailuissa, joissa kilpailulajeina olivat kartan'uku ja -piirustus, pistooliammunta, suunnistus sekä autonajo.

OTTO NISSILÄ

kalanterinkäyttäjää Kymin paperitehtaalta täyttää 60 vuotta 31. 7. Hän on syntynyt Valkealassa. Yhtiömme palvelukseen hän tuli 3. 7. 1924 Kymin paperitehtaalle työskennellen rotatiokoneella apumiehenä ja myöhemmin käyttäjänä vuoteen 1941, jolloin siirtyi kiil-loituskalanterille. Sen käyttäjäksi hänet nimitettiin v. 1950. Nissilä oli jäsenenä ensimmäisessä tuotantokomiteassa. Ammattiyhdistystoiminnassa hän on ollut innokkaasti mukana ja kuuluu Kuusankosken Moottorikerhon perustajajäseniin.

Otto Nissilä

LAURI LYSTI

sukeltaja Voikan rakennusosastolta täyttää 60 vuotta 3. 8. Hän on syntynyt Joutsassa. Sukeltajan raskaan ja vaativan ammatin hän aloitti v. 1926 oltuaan sitä ennen kirvesmiehenä. Lysti on työskennellyt monilla suurilla koski- ja voimalaitostyömailla. Yhtiömme palvelukseen hän tuli ensimmäisen kerran v. 1937 Keltin voimalaitostyömaalle. Nuorempana hän oli innokas painimies.

SAIMI JÄRVELÄINEN

siivooja Voikan paperitehtaalta täyttää 60 vuotta 15. 8. Hän on syntynyt Iitissä. Yhtiön palvelukseen hän tuli v. 1942 makuupussien valmistajaksi. Työskenneltään vuosina 1943—54 Voikan puuhiomolla hän siirtyi takaisin paperitehtaalle toimien nykyisin siivoojana.

OTTO SIMONEN

työkaluvarastonhoitaja Kymin kuljetusosastolta täyttää 60 vuotta 1. 9. Hän on syntynyt Tohmajärvellä. Oltuaan jo 14-vuotiaasta alkaen ansiotyössä maataloissa hän tuli v. 1915 yhtiömme palvelukseen metsäosastolle, ajuriksi Läskelän tehtaille. Niiden siirryttyä v.

Lauri Lysti

Otto Simonen

Viljo Hinkkuri

Eino Puolakka

Armas Kolkka

Feedi Kuitunen

1923 autokannalle hän ryhtyi automieheksi, kuljettaja-asentajaksi. Läskelän jäätyä luovutetulle alueelle hän tuli v. 1944 vastaavaan työhön Kuusankoskelle. Simonen on toiminut kymmenisen vuotta Kuusankosken sosiaalilautakunnan piirikaisijana.

VILJO HINKKURI

kalanterinkäyttäjää Kymin paperitehtaalta täyttää 60 vuotta 4. 9. Hän on syntynyt litissä ja tullut yhtiön palvelukseen 18. 4. 1922 apukanttariksi Kuusaan sahalle, mistä v. 1927 siirtyi Kymin paperitehtaalle kiilloituskalanterille. Kalanterinkäyttäjäksi hänet nimitettiin v. 1933. Vuosina 1945—57 hän toimi paperiammattiosaston pääluottamusmiehenä, ja tuotantokomitean jäsenenä hän on ollut sen perustamisesta saakka. Kuusankosken tehtaitten avustuskassan hallitukseen hän on kuulunut vuodesta 1947 ja toimii nykyisin hallituksen puheenjohtajana. Kuusankosken kauppalanvaltuuston jäsenenä hän on ollut vuodesta 1953 lähtien ja kuulunut Kouvolan työvoimapiirin neuvottelukuntaan. Vakaana ja harkitsevana miehenä häntä on paljon käytetty erilaisissa luottamustoimissa myös am-

mattiyhdistysliikkeessä, mm. hän on toiminut Kuusankosken paperiammattiosaston puheenjohtajana ja kuulunut SAK:n valtuustoon koko sotien jälkeisen ajan. Niin ikään hän on kuulunut paperiteollisuuden työntekijäliiton valtuustoon. Tunnollisena ja ahkerana työntekijänä sekä tasapuolisena ja mallillisena neuvottelijana hän on saavuttanut sekä työnantajansa että työtovereittensa luottamuksen.

EINO PUOLAKKA

huoltomies kuljetusosastolta täyttää 50 vuotta 26. 6. Hän on syntynyt Kuusankoskella ja tullut yhtiön palvelukseen v. 1927 Voikan rakennusosastolle, mistä v. 1928 siirtyi Kymin talousosastolle autonkuljettajaksi. Nykyisessä toimessaan hän on ollut vuodesta 1952 lähtien.

ARMAS KOLKKA

kalkkitornimies Voikan selluloosatehtaalta täyttää 50 vuotta 2. 7. Hän on syntynyt Säkkijärvellä ja tullut yhtiön palvelukseen v. 1949 Voikan selluloosatehtaalle, missä on lyhyttä Kymin selluloosatehtaalla oloaikaa lukuun ottamatta koko ajan työskennellyt.

FEEDI KUITUNEN

vuoromestari Voikan selluloosatehtaalta täyttää 50 vuotta 6. 7. Hän on syntynyt litissä ja tullut yhtiön palvelukseen v. 1924 Kymin paperitehtaalle. Työskennellyään v:sta 1930 lähtien erilaisissa tehtävissä Kuusaan paperitehtaalla, Kymin—Kuusaan ulkotyöosastolla ja Kymin selluloosatehtaalla hänet nimitettiin v. 1944 vuoromestariksi. Nykyiseen toimeensa Voikan selluloosatehtaalle hän siirtyi v. 1945.

PENTTI KILKKI

työnjohtaja Kymin ulkotyöosastolta täyttää 50 vuotta 14. 7. Hän on syntynyt Hirvensalmella, mistä v. 1919 tuli Kuusankoskelle. Yhtiömme palveluksessa hän on ollut ensin v. 1923 Aholassa puutarhatöissä sekä vuodesta 1925 lähtien Kymin ulkotyöosastolla, aluksi tilapäisenä työntekijänä ja vuodesta 1930 vakinaisena. Työskennellyään kolmisen vuotta purkajana hänet nimitettiin v. 1933 työnjohtajaksi.

VALTO TOIVONEN

massankäsittelyosaston etumies Kymin paperitehtaalta täyttää 50 vuotta 19. 7. Hän on syntynyt Valkealassa. Isänsä

Pentti Kilkki

Valto Toivonen

Reino Lindholm

Onni Tujunen

jälkiä seuraten hän tuli yhtiön palvelukseen 20. 11. 1923 Kuusaan ulko-työosastolle. Oltuaan välillä parisen vuotta poissa hän tuli 10. 3. 27 nykyiseen toimeensa Kymin paperitehtaalle. Retkeilyn ja matkailun harrastajana Toivonen on kuulunut Kuusaan Latuun sen perustamisesta lähtien.

REINO LINDHOLM

vuoromestari klooritehtaalta täyttää 50 vuotta 19. 7. Hän on syntynyt Janakkalassa, mistä v. 1931 muutti Kuusankoskelle. Täällä hän oli aluksi pari vuotta pääkonttoria rakentaneen rakennusliikkeen palveluksessa ja tuli sitten työhön klooritehtaan kenno-osastolle, mistä seuraavana vuonna siirtyi kompressoriosastolle. Vuonna 1944 hänet nimitettiin varavuoromestariksi ja 1948 vakinaiseksi vuoromestariksi, missä toimessa on edelleenkin. Hän on ollut mukana eräillä ammattialansa erikoiskursseilla.

ONNI TUJUNEN

eristäjä Voikan höyryosastolta täyttää 50 vuotta 20. 7. Hän on syntynyt Valkealassa ja tullut yhtiöme palvelukseen v. 1922 Voikan uitto-osastolle.

Eino Lindqvist

Työskenneltyään sittemmin useilla muilla osastoilla hän siirtyi v. 1927 nykyiseen toimeensa Voikan höyryosastolle eristäjäksi. Tujunen on harrastanut kuorolaulua.

EINO LINDQVIST

valssihioja Voikan korjauspajalta täyttää 50 vuotta 20. 7. Hän on syntynyt Iitissä ja tullut yhtiöme palvelukseen v. 1927 Voikan paperitehtaalle. Nykyiseen toimeensa hän siirtyi v. 1930.

LAURI NURMINEN

kunnostusryhmän esimies Kymin korjauspajalta täyttää 50 vuotta 25. 7. Hän on syntynyt Valkealassa. Yhtiöme palvelukseen hän tuli v. 1923 Kymin rakennusosastolle kopiosorvaajaksi. Oltuaan sittemmin työssä eräillä muilla osastoilla hän siirtyi v. 1931 Kymin korjauspajalle viilaajaksi ja nimitettiin 31. 3. 58 kunnostusryhmän esimieheksi. Hän on kuulunut varajäsenenä tuotantokomiteaan ja hoitanut useita vuosia Kymin korjauspajan luottamusmiehen tehtäviä. Nurmisen vapaa-ajan harrastukset ovat monet. Erityisesti ne ovat kohdistuneet yhteiskuntaelämän

Lauri Nurminen

moninaiisiin kysymyksiin ja niinpä hän onkin ja vieläpä varsin keskeisellä tavalla joutunut mukaan erilaisiin yhteisiin rientoihin. Mainittakoon niistä mm., että hän on kauppalan työllisyyslautakunnan jäsen, toimii työväenopiston johtokunnan puheenjohtajana ja kuuluu Kymintehtaan kansakoulun johtokuntaan, jonka pitkäaikainen puheenjohtaja hän on. Ammattiyhdistysriennoissa hän on ollut aktiivisesti mukana ja joutunut sielläkin näkyville paikoille. Niinpä hän on Kuusankosken ammatillisen paikallisjärjestön varapuheenjohtaja sekä sen edustajiston ja työvaliokunnan jäsen, ja Kuusankosken metallityöväen ammattiosaston puheenjohtajana hän on ollut jo monia vuosia. Hänen osallistumisestaan puolue-toimintaan mainittakoon, että hän on Kuusankosken sos.dem. kunnallisjärjestön varapuheenjohtaja ja kunnallistoi-
mikunnan jäsen ja kuuluu Kymintehtaalaisen työväenyhdistykseen, jonka puheenjohtajana hän myös on toiminut. Eikä urheilutoimintakaan ole ollut hänelle vierasta, jota todistaa se, että hän on kuulunut Kuusankosken Kisaan niin kauan, että on saanut vapaajäsenen oikeudet.

Vilho Laakkonen

Arvo Häkkinen

Sven Eklund

Arne Virtanen

VILHO LAKKONEN

reservimies Voikan paperitehtaalta täyttää 50 vuotta 27. 7. Hän on syntynyt Puumalassa. Vuonna 1927 hän meni työhön Laskelä Oy:n Leppäkosken tehtäille, mistä v. 1940 siirtyi Voikan rakennusosastolle. Oltuaan välillä poissa hän tuli v. 1946 takaisin, sillä kertaa Voikan ulkotyöosastolle. Sieltä hän seuraavana vuonna siirtyi paperitehtaalle nykyiseen toimeensa. Laskelässä ollessaan Laakkonen kuului palokuntaan.

ARVO HÄKKINEN

mestari kuljetusosastolta täyttää 50 vuotta 30. 7. Hän on syntynyt litissä ja tullut yhtiön palvelukseen v. 1922 Kymin—Kuusaan ulkotyöosastolle. Työskenneltyään useaan eri otteeseen Kymin—Kuusaan talli- ja ulkotyöosastoilla sekä kuljetustehtävissä hän siirtyi vuoden 1938 alusta autonkuljettajaksi talousosastolle. Vuonna 1948 hänet nimitettiin mestariksi Voikan talousosastolle tehtäväänään auto- ja hevuskuljetusten järjestely. Ansoistaan autoalalla hänelle on myönnetty AK:n hopeinen ja kultainen ansiomerkki. Hän on kuullut palokuntaan yli 20 vuotta ja kuuluu suojeluskuntaan sen lakkauttamiseen saakka. Häkkinen on ottanut osaa molempiin sotiin ja on sotilasarvoltaan ylikersantti.

SVEN EKLUND

mestari Voikan korjauspajalta täyttää 50 vuotta 6. 8. Hän on syntynyt Loviisassa ja tullut yhtiöme palvelukseen v. 1923 Kuusaan sahalle, mistä samana vuonna siirtyi Kymin korjauspajalle ja sieltä v. 1937 ylivoitelijaksi Kymin selluloosatehtaalle. Vuonna 1945 hänet nimitettiin työnjohtajaksi Kymin korjauspajalle tehtäväänään klooritehtaan korjauksien valvonta. Työn-

Mikko Heinonen

johtajana Voikan selluloosatehtaan korjauspajalla hän on ollut vuodesta 1950 lähtien.

AARNE VIRTANEN

rakennusmestari teknilliseltä osastolta täyttää 50 vuotta 11. 8. Hän on syntynyt Valkealassa ja tullut yhtiöme palvelukseen 29. 9. 1924 viilaajan oppilaaksi Voikan korjauspajalle, mistä v. 1926 siirtyi piirustusharjoittelijaksi Voikan rakennusosastolle. Käytyään Helsingin teknillisen koulun, jonka huonerakennusosastolta hän sai päästötodistuksen v. 1934, hän työskenteli työnvalvontatehtävissä Voikan paperitehtaan ja seuratalon uutisrakennuksilla. V. 1937 hän siirtyi Kymin asuinrakennusosastolle ja sieltä v. 1940 Kuusankosken uuden voimalaitoksen rakennustyömaalle. Kymin rakennuspiirustuskonttoriin hän tuli v. 1945. Virtanen on ollut Suomen Rakennusmestariiliiton jäsen vuodesta 1934. Hän on Pohjois-Kymenlaakson rakennusmestariyhdistyksen perustajajäsen ja monivuotinen sihteeri sekä puheenjohtaja vuodesta 1957. Hän toimi rakennuspiirustuksen opettajana työväenopistossa vuosina 1936—50. Opintomatkan Ruotsiin pohjoismaisille rakennuspäiville hän teki v. 1950. Hän on ollut Voikan Urheilu-Veikkojen jäsen vuodesta 1926, kuulunut seuran johtokuntaan ja ollut toimihenkilönä eri jaostoissa. Kuusankosken Mieslaulajiin hän on kuullut vuodesta 1947.

SYLVI OKSANEN

ylilajittelija Kymin paperitehtaalta täyttää 50 vuotta 12. 8. Hän on syntynyt litissä. Yhtiön palvelukseen hän tuli 11. 2. 1926 laittelijaksi Kymin paperitehtaalle ja nimitettiin ylilajittelijaksi 12. 8. 27.

Emil Tynys

MIKKO HEINONEN

voitelija Voikan puuhiomon kuorimolta täyttää 50 vuotta 12. 8. Hän on syntynyt Mäntyharjussa ja tullut yhtiöme palvelukseen v. 1927 Voikan talliosastolle, mistä v. 1938 siirtyi puuhiomolle. Voitelijana kuorimolla hän on toiminut vuodesta 1947 lähtien.

LAURI RIHU

kiisunpolttaja Kymin selluloosatehtaalta täyttää 50 vuotta 18. 8. Hän on syntynyt Mäntyharjussa ja tullut yhtiöme palvelukseen 27. 4. 55 Kymin selluloosatehtaalle kiisuosastolle, missä edelleenkin työskentelee.

EINARI PAULANKO

sähköasentaja Voikan sähköosastolta täyttää 50 vuotta 23. 8. Hän on syntynyt Valkealassa. Yhtiön palvelukseen hän tuli v. 1925 Voikan sähkökorjaamolle, missä työskentelee mootoreiden käämijänä.

ALEKSANTERI HIETAMIES

lämmittäjä Voikan höyryosastolta täyttää 50 vuotta 12. 9. Hän on syntynyt Ylämaalla ja tullut yhtiöme palvelukseen v. 1935 Voikan höyryosastolle. Työskenneltyään sittemmin pari vuotta karbiditehtaalla hän siirtyi v. 1947 nykyiseen toimeensa lämmittäjäksi Voikan höyryosastolle.

HÖGFORSIN TEHDAS

EMIL TYNYS

kirvesmies Heinolan tehtaan rakennusosastolta täytti 60 vuotta 8. 5. Hän on syntynyt Luumäellä ja tuli yhtiön palvelukseen 1. 7. 1956.

Tyine Ståhl

Aarne Elosalmi

Fanny Kaajala

AUKUSTI HEINONEN

seppä tehtaan pajasta täyttää 60 vuotta 12. 7. Hän on syntynyt U.I. Pyhäjärvellä ja tuli tehtaan palvelukseen 5. 6. 1915 hiomoon. Sieltä hän parin vuoden kuluttua siirtyi sepäksi pajaan, missä on työskennellyt yhtäjaksoisesti 43 vuotta.

TYYNE STÅHL

siivooja valimosta täyttää 60 vuotta 18. 8. Hän on syntynyt U.I. Pyhäjärvellä. Jo lapsena hän oli useaan otteeseen erilaisissa töissä tehtaalla ja tuli vakinaiseen palvelukseen v. 1934 työskennellen nykyisin siivoojana alavalimossa.

LEMPI LEHTINEN

siivooja Heinolan tehtaan pintakäsittelyosastolta täytti 50 vuotta 12. 6. Hän on syntynyt Sysmässä ja tuli tehtaan palvelukseen 2. 5. 57.

AARNE ELOSALMI

valimotyöntekijä tehtaan valimosta täyttää 50 vuotta 4. 7. Hän on syntynyt Vihdissä ja tullut tehtaan palvelukseen 2. 9. 35. Oltuaan välillä usean vuoden muualla hän palasi v. 1950 ta-

kaisin työskennellen ensin valajana messinkivalimossa, kunnes kuluvan vuoden alussa siirtyi III-valimoon hiekan-kuljetushihnojen hoitajaksi.

FANNY KAAJALA

kassanhoitaja Heinolan tehtaalta täyttää 50 vuotta 12. 7. Hän on syntynyt Helsingissä. Suoritettuaan keskikoulun ja kauppakoulututkinnot hän työskenteli kirjanpitäjänä helsinkiläisissä liikkeissä, kunnes 23. 11. 1942 tuli yhtiömme palvelukseen kassanhoitaja-kirjanpitäjäksi Lahden tehtaalle. Sieltä hän 15. 2. 54 siirtyi nykyiseen toimiensa kassanhoitajaksi Heinolan tehtaalle.

GUNNAR VENDELIN

mallipuseppä mallipuseppäosastolta täyttää 50 vuotta 18. 7. Hän on syntynyt Helsingissä ja tullut yhtiön palvelukseen 3. 7. 1923 samaan toimeen missä nykyisinkin on. Vendelin toimi tehtaan palokunnan päällikönä vuosina 1948—56.

ARVO ILMANEN

ammeenvalaja valimosta täyttää 50 vuotta 21. 7. Hän on syntynyt U.I. Py-

häjärvellä ja tuli tehtaan palvelukseen 15. 6. 1923. Oltuaan sitten vuosina 1929—31 työssä muualla hän palasi takaisin tehtaan valimoon, missä työskentelee edelleenkin kaavaten ja valaen ammeita.

OLAVI AALTONEN

kivityöntekijä rakennusosastolta täyttää 50 vuotta 30. 7. Hän on syntynyt Hyvinkäällä ja tullut yhtiön palvelukseen 4. 12. 1942 tehtaan valimoon. Oltuaan välillä pari vuotta töissä muualla hän palasi 18. 10. 48 takaisin, sillä kertaa rakennusosastolle.

HILJA KILPIÖ

vahtimestari konepajakoululta täyttää 50 vuotta 9. 8. Hän on syntynyt Sor-tavalassa. Yhtiön palvelukseen hän tuli 1. 3. 1945 keernaosastolle, mistä 31. 1. 52 siirtyi konepajakoulun ja sen oppilasasuntolan vahtimestariksi.

UUNO SALMINEN

kärrääjä valimosta täyttää 50 vuotta 9. 8. Hän on syntynyt Pusulassa. Yhtiön palvelukseen hän tuli 14. 3. 1951

Gunnar Vendelin

Arvo Ilmanen

Kaija Pentikäinen

Toivo Ahonen

Janne Korhonen

Antti Kariluoto

rakennusosastolle, mistä v. 1953 siirtyi valimoon työskennellen siellä hissinkuljettajana sekä hiekkakuivaamossa kärkeäjä.

KAIJA PENTIKÄINEN

puristaja Lahden tehtaan kaasuliesiosastolta täyttää 50 vuotta 13. 8. Hän on syntynyt Kuokkalassa ja tullut yhtiön palvelukseen 16. 4. 1956 samaan toimeen missä nykyisinkin on.

MAUNO NYMAN

valuntarkastaja puhdistamosta täyttää 50 vuotta 18. 8. Hän on syntynyt U.I. Pyhäjärvellä. Yhtiön palvelukseen hän tuli 1. 8. 1926 ja on työskennellyt mm. puhdistamossa ja liesiosastolla, viimeiset kaksi vuotta tarkastajana puhdistamossa.

METSÄOSASTO

TOIVO AHONEN

metsätyönjohtaja täyttää 60 vuotta 23. 7. Heinolassa. Hän on syntynyt Iitissä. Oltuaan Vuolenkoski Ab:n palveluksessa metsätyönjohtajana vuosina 1918—24 ja piirityönjohtajana 1924—30 eli siihen saakka, kun mainittu yhtiö lo-

petti toimintansa, hän tuli vuoden 1931 alusta yhtiömme palvelukseen vanhemmaksi työnjohtajaksi Päijänteen hoitoalueen Heinolan piiriin, missä edelleenkin työskentelee.

JANNE KORHONEN

metsätyönjohtaja täyttää 50 vuotta 29. 7. Rautavaaran Hankamäessä. Jo 15-vuotiaasta lähtien hän on ollut yhtiömme palveluksessa, aluksi tilapäisenä metsä- ja uittotyönjohtajana. Vakinaiseksi työnjohtajaksi hänet nimitettiin 1. 9. 1926. Korhonen tunnetaan erittäin tunnollisena metsämiehenä ja hän on saavuttanutkin sekä työnantajansa että alaistensa täyden luottamuksen.

HALLAN TEHTAAT

EMMA REDSVEN

kimpien vastaanottaja täyttää 60 vuotta 23. 7. Hän on syntynyt Sippolassa ja tullut yhtiön palvelukseen v. 1928 sahalle työskennellen koko ajan pääasiassa kimpipuoalla.

ANTTI KARILUOTO

kivimies täyttää 60 vuotta 8. 9. Hän on syntynyt Joutsassa ja tullut yhtiön

palvelukseen v. 1926 soodan polttajaksi selluloosatehtaalalle. Vuonna 1940 hän erosi, mutta palasi v. 1946 takaisin ja on siitä lähtien työskennellyt kivimiehenä.

HILMA HÄMÄLÄINEN

sekatyöläinen täyttää 60 vuotta 15. 9. Hän on syntynyt Kymissä ja tullut yhtiön palvelukseen v. 1924 sahalle kuorijaksi. Työskennellytään sittemmin eräillä muilla osastoilla hän siirtyi v. 1954 rakennusosastolle.

ALBERT KORJUS

talonmies täyttää 60 vuotta 20. 9. Hän on syntynyt Kymissä. Työskennellytään ensin merkkipoikana ja sen jälkeen jonkin aikaa sahalla lämmittäjänä hän siirtyi v. 1921 lautatarhalle tapuloitsijaksi. Nykyisessä toimeessaan hän on ollut vuodesta 1955 lähtien.

EINO KOSTAMO

mallipuuseppä täyttää 50 vuotta 20. 7. Hän on syntynyt Terijoella ja tullut yhtiön palvelukseen v. 1927 rakennusosastolle. Vuodesta 1929 lähtien hän

Hilma Hämäläinen

Albert Korjus

Eino Kostamo

Raine Mäkinen

Anna Vinni

Eino Myöhänen

työskenteli puuseppänä, ja mallipuu-seppänä hän on ollut vuodesta 1940 alkaen.

VEIKKO LAANTI

kirvesmies täyttää 50 vuotta 7. 8. Hän on syntynyt Vehkalahdella ja tullut yhtiön palvelukseen v. 1925 sekatyömieheksi lautatarhalle. Oltuaan välillä työssä eräillä muilla osastoilla hän siirtyi v. 1944 kirvesmieheksi rakennusosastolle.

TAUNO HUSU

kuormaaja täyttää 50 vuotta 13. 8. Hän on syntynyt Kymissä ja tullut yhtiön palvelukseen v. 1923 rautatyömieheksi selluloosatehtaalte. Oltuaan sitten vuoden verran ulkotyöosastolla hän siirtyi v. 1942 lautatarhalle lastaajaksi. Hän on työskennellyt myös taap-laajana ja toimii nykyisin kuormaajana.

RAINE MÄKINEN

asettaja täyttää 50 vuotta 18. 9. Hän on syntynyt Ristinmellä ja tullut yhtiön palvelukseen v. 1923 sahalle. Työskennellytään välillä eräillä muilla osastoilla hän palasi v. 1935 takaisin sahalle terottajaksi. Asettajana hän on toiminut vuodesta 1940 lähtien.

Pentti Huttunen

KISSAKOSKEN TEHDAS

LUDVIG SALMINEN

viilaaja täyttää 70 vuotta 22. 7. Hän on syntynyt Lempäälässä ja tullut yhtiön palvelukseen 5. 1. 1920 Kymin selluloosatehtaalte, mistä hän 15. 10. 22 muutti Kissakosken tehtaalle. Hänet tunnetaan ohkerana ja erittäin tunnollisena työntekijänä.

JUANTEHDAS

ANNA VINNI

kokoojakoneenhoitaja täyttää 60 vuotta 3. 9. Hän on syntynyt Salmassa. Jatkosodan jälkeen hän muutti Juankoskelle ja tuli tehtaan palvelukseen 13. 11. 48 puuhiomoon, missä edelleenkin työskentelee.

EINO MYÖHÄNEN

kirvesmies täyttää 50 vuotta 24. 8. Hän on syntynyt Juankoskella ja tuli tehtaan palvelukseen 1. 6. 22 ulkotyöosastolle. Sittemmin hän paria pientä keskeytystä lukuun ottamatta työskenteli useilla eri osastoilla, kunnes v. 1937

Veikko Miettinen

siirtyi rakennusosastolle kirvesmieheksi. Myöhänen on kuulunut kunnan rakennuslautakuntaan ja ollut Juankosken Osuusliikkeen hallituksen jäsenenä vuodesta 1942 alkaen. Hän on saanut yhtiön 25-vuotisansiomerkin.

ARMAS VARTIAINEN

rautatien työmies täyttää 50 vuotta 14. 9. Hän on syntynyt Säyneisessä. Tehtaan palvelukseen hän tuli maanviljelysosastolle hevostmieheksi 27. 8. 38 ja on sittemmin työskennellyt sekä tehdas- että apuosastoilla, viimeksi rautatiellä.

PENTTI HUTTUNEN

syrräsahuri täyttää 50 vuotta 16. 9. Hän on syntynyt Juankoskella. Yhtiön palveluksessa hän oli ensimmäisen keran jo v. 1920 ja sen jälkeen hän on työskennellyt Juantehtaan eri osastoilla sekä metsäosastolla. Tehtaalla palvelemaan ajasta hän on suurimman osan ollut sahalla. Huttuselle on uskottu lukuisia luottamustoimia, mm. hän on kuulunut kunnanvaltuustoon vuosina 1938—45 ja 1954—56, kunnanhallitukseen kymmenisen vuotta sekä tielautakuntaan ja ollut kunnanhallituksen edustajana eri lautakunnissa. Urheilutoiminnassa hän on ollut mukana sekä aktiivisena urheilumiehenä kuin myös V.- ja u.-seura Pyrkivän johtokunnassa toimien sen puheenjohtajana ja rahastonhoitajana. Laulumiehenä hän on kuulunut Juankosken Työlaulajiin. Koska Huttusen vapaa-ajan harrastuksia on erityisesti kalastus, on häntä tarvittu Juantehtaan Urheilukalastajissakin, jonka johtokuntaan hän kuuluu. Samoin hän kuuluu Juankosken—Vuotjärven—Nilsiän Kalastusseuran johtokuntaan. Nuorempana hän harrasti myös näyttämötoimintaa. Hän on saanut yhtiön 25-vuotisansiomerkin.

Manan majoille

Huhtikuun 2. päivänä kuoli Kuusankoskella vaikean sairauden uuvuttamana henkilöautonkuljettaja Armas David Nieminen Kymin talousosastolta 52 vuoden ikäisenä. Hän oli syntynyt 13. 1. 1906 Iitissä. Yhtiöme palvelukseen hän tuli 31. 3. 1932 rakennusosastolle, mistä 25. 7. 33 siirtyi Kymin paperitehtaalle leikkuukoneen käyttäjäksi. Talousosaston kirjoihin kuuluvana henkilöautonkuljettajana hän toimi 16. 12. 44 lähtien aina sairastumiseensa saakka.

Nieminen tunnettiin työhönsä vakavasti suhtautuvana autonkuljettajana ja hän hoiti tunnollisesti kaikki hänelle uskotut tehtävät. Hän oli saanut AK:n hopeisen ansiomerkin.

Poismennyttä jäi lähinnä suremaan puoliso.

Huhtikuun 9. päivän vastaisena yönä kuoli Pohjois-Kymen sairaalassa äkillisen sairauden murtamana sähköasentaja Leo Teodor Ruoho Kymin sähköosastolta 43 vuoden ikäisenä. Hän oli syntynyt 22. 2. 1915 Iitissä. Käytyään ammattikoulun hän aloitti työskenteleensä sähköosastolla v. 1932 ja samalla osastolla hän oli yhtäjaksoisesti kuo-

Armas Nieminen

lemaansa saakka toimien viime vuodet sähkökoneiden käämijänä Kymin sähkökorjaamolla. Ruoho suoritti asevelvollisuutensa Viestipataljoonassa v. 1936 ja ylennettiin mekanikkoaliupseeriksi. Hän oli mukana sekä talvi- että jatkosodassa ja haavoittui 29. 11. 41 Kuusjärvellä, mistä seurasi, että hänen oikea jalkansa oli amputoitava säärestä. Jatkosodassa hän palveli radiomekanikkona saaden II luokan vapaudenmitalin ja IV luokan vapaudenristin ja ylennettiin reservissä kersantiksi. Vaikean vammansa takia hän suoritti v. 1944 mittarinkorjaus- ja sähkömoottorin käämijän kurssin Invalidisäätiön ammattioppilaitoksessa.

Ruoho oli innokkaasti mukana sotainvalidien järjestötoiminnassa, mm. hän kuului Sotainvalidien Veljesliiton Kuusankosken alaosaston johtokuntaan. Myös Kuusankosken Kalastusseuran toimintaan hän otti innolla osaa saaden ongintakilpailuissa palkintojakin. Luonteenomaista hänen sitkeydelleen ja peräänantamattomuudelleen oli mm. se, että hän rakensi v. 1950 omakotitalon. Rauhallisen ja avuliaan luonteensa vuoksi hän oli pidetty sekä invalidiveliensä että työvereittensä kuin myös muidenkin kanssaihmistensä keskuudessa.

Vainajaa kaipaavat lähinnä puoliso ja poika.

Leo Ruoho

VEIKKO MIETTINEN

kirjuri täyttää 50 vuotta 28. 9. Hän on syntynyt Nilsissä. Tehtaan palvelukseen hän tuli 10. 1. 25 sahalle, mistä v. 1932 siirtyi kartonkitehtaaseen. Siellä hän palveli useissa eri ammateissa, viimeksi kartonkikoneen varahoitajana. Nykyisessä toimestaan kirjuriina korjauspajalla hän on ollut 4. 5.

44 lähtien. Miettinen on kuulunut tehtaan palokuntaan jo nuoresta pitäen ja tehtaan torvisoittokuntaan vuodesta 1923 sekä Juankosken Maatalouskerho-yhdistyksen johtokuntaan vuodesta 1952 toimien sen sihteerinä koko ajan. Lisäksi hän on kuulunut eri kuoroihin ja kuuluu nykyisin Juankosken Mieslajiin. Hän on saanut yhtiön 25-vuotisansiomerkin.

Kesämestaruuskilpailut

pidetään elokuun 30. ja 31. p:nä Voikkaalla. Kilpailujen ohjelmassa on miesten yleisurheilu sekä naisten lentopallo. Yleisurheilukilpailujen sääntöjä on huomattavasti muutettu. Ensiksikin tehtaat on jaettu kahteen sarjaan, joista ensimmäiseen kuuluvat suuret tehtaat, joiden työntekijämäärä on vähintään tuhat henkeä, ja toiseen sarjaan pienet tehtaat eli sellaiset, joissa työskentelee alle 1.000 henkeä. Kilpailulajeina ovat tänä kesänä suurten tehtaitten sarjassa 100 m, 800 m ja 3.000 m juoksut, 1.000 m viestijuoksu, pituushyppy, korkeushyppy, kuulantyöntö ja keihäänheitto, kun taas pienet tehtaat kilpailevat 100 m ja 3.000 m juoksussa, pituushypyssä ja kuulantyönnössä sekä 4x100 m viestijuoksussa. Pistelaskutapa pysyy tässä sarjassa ennallaan, mutta suurten tehtaitten sarjassa muuttuu siten, että pisteet lasketaan samoin kuin esim. maaotteluissa eli 7-5-4-3-2-1, viestijuoksussa 7-5-3.

Jalkapallomestaruuskilpailuissa tulee olemaan mukana sama määrä joukkueita kuin viime kesänä eli 7. Nämä on jaettu kahteen lohkoon siten, että I:ssä lohossa pelaavat Voikka, Heinola ja Juantehdas ja toisessa lohossa Kymintehdas, Högfors, Salo ja Halla. Mestaruus ratkaistaan lopullisesti loppusarjassa, johon I:stä lohokosta pääsee paras joukkue ja II:sta lohokosta kaksi parasta.

Sääntöjen muutoksen tarkoituksena on aikaansaada suurempi kiinnostus kilpailuja kohtaan sijoittamalla selvästi eri tasolla olevat tehtaat omaan ryhmäänsä. Koska myös ns. pienillä tehtailta on vaikeuksia joukkueensa kokoonpanossa, on lajeja niiden kohdalta vähennetty ja ohjelmaan sisältyy vain yksinkertaisia ja yleisesti harrastettuja lajeja. Pistelasku sen sijaan on ollut pakko pitää entisellään, koska ei edeltäpäin voida tietää kuinka monta tehdasta kulloinkin on mukana. Myös pienten tehtaiden edustajat kilpailevat yhtymän henkilökohtaisista mestaruuksista yhteisissä lajeissa ja molemmat viestijuoksut otetaan nyt huomioon pistelaskussa.

Toimituksen tuoilta

Perästä kuuluu. Näin lopetimme tämän palstamme naputtelun keran viime syyspuolella kertoessamme opin saunaan lähteneistä aikamiespojistamme, työteknillisiä kursseja käyvistä ammattimiehistämme. Muistui siinä mieleen Seitsemän veljeksien aherrus aapiskirjojensa parissa. Mutta samalla saimme sen vaikutelman kuin olisivat nämä meidän veljeksemme olleet pareminkin Laurin ja Eeron sukulaisia.

Oikeassa olimmekin. Nyt on opin saunan tuliset löylyt otettu, ankarat vihtomiset vihdottu, ja siinä löylykilvassa on selviytynyt mies kuin mies.

Perästä kuuluukin siten vain pelkkää hyvää. Alkuhankaluuksien jälkeä opiskelu alkoi sujua yhä tuoksellisemmin ja 33 miestä kävi kurssinsa loppuun ja sai kouraansa todistuksen. Mutta pelkällä järkikullalla siinä ei pärjätty, vaan samalla tarvittiin aimo annos yritteliästä mieltä, sitkeyttä ja päättävyyttä. Ja sitä näytti näillä miehillä olevan ja heidän antamansa esimerkki kelpaakin seurattavaksi.

Nämä kurssit osoittivat selvääkin selvemmin, että tehtaassa työskentelevä tuntee mielenkiintoa ammatiaan kohtaan ja haluaa oppia sen yhä paremmin. Tämä on tärkeä toteamus, sillä kovin yleiseksi on päässyt juurtumaan ajatus, että kone on kaikkivaltias ja sen äärellä työskentelevä ihminen vain jonkinlainen välttämätön pelinappula. Tällainen näkemys on kuitenkin harhaanjohtava. Koneita kyllä tarvitsemme, entistä suurempia, parempia ja nopeammin pyöriviä. Jos koettaisimme tässä suhteessa lyödä

jarrut päälle, olisimme tuossa tuokiossa umpikujassa. Mutta olisi täydellinen erehdys luulla, että ihmisen osuus pienenesi. Päinvastoin hänen ammatinhallintansa on lisääntyttävä samassa suhteessa. Hänen on aina pyrittävä olemaan koneensa herra. Ja sen aseman saavuttamiseksi hänen on alati ponnisteltava.

Ja ihmisluonto on onneksi niin merkillinen, että kun tuossa pyrkimyksessään onnistuu, niin se tuottaa iloa ja tyydytystä. Se on työn tuottamaa iloa, ammatin osaamisen ja hallitsemisen tuottamaa tyydytystä. Ja kun se edes silloin tällöin pääsee pilkahtamaan tajutuksi todellisuudeksi, niin hyvä on. Se luo valoa arkipäiväiseen harmauteen ja ihminen oppii arvostamaan työtään ja aikaansaannoksiaan juuri niin kuin tuleekin. Työ tarjoaa hänelle todellista elämänsisältöä eikä ole jonkinlainen välttämätön paha.

Useimmissa tapauksissa työ muuttuukin kuin toiseksi luonnoksi. Kun keskustelee jonkun vanhan yhtiöläisen kanssa, niin mistäpä hän osaisi puhua luontevammin kuin omasta työstään. Miten olivat asiat ennen, miten nyt. Kyllä siinä juttua riittää ja kerronnalla on niin oma-kohtaisesti eletty leima, ettei voi erehtyä sen aitoudesta. Siinä puhutaan koneista kuin ne olisivat eläviä olentoja. Siinä kuvataan muuttamalla sattuvalla sanalla työympäristöä, työtovereita ja 'herroja'. Ei siinä kaihdeta vastoinkäymisiäkään, mutta emme ole kuullut yhtään sellaista keskustelua, jonka sävy olisi kielteinen. Kyllä tuo pitkä työpäivä on muodostunut elämäksi, joka on antanut palkan ohella myös henkistä sisältöä ja rikkautta.

Näin puhuvat meille vanhat, jotka ovat joutuneet työpaikoilleen pal-

jon pienemmin pohjatiedoin ja opetuksin kuin me tämän polven ihmiset. Itse työ on siten ollut heidän pääasiallinen opettajansa, mutta neuvokkuudellaan, harjaantumisellaan ja utteruudellaan he ovat oppineet vaativia ja vastuunalaisia ammatteja.

Sama kokemuksen koulu on yhä välttämätön, mutta muuttuneissa olosuhteissa on sitä täydennettävä koulutuksen tarjoamin mahdollisuuksin. Siitä meidän ammattikoulumme uudessa opetussuunnitelmassa onkin kysymys ja siksi koulunkäynti on ulotettu käsittämään myös aikuisammattikasvatuksen. Tällä tavoin koulu ja työssä saatu kokemus täydentävät toinen toistaan.

Mutta onpa myös kuulunut epäileviä ja arvostelevia ääniä. On pulpahtanut esille vanha väite, että teoria ja käytäntö ovat kaksi eri asiaa. Kyllä se paperin tekeminen opitaan koneen ääressä eikä koulunpenkillä. Ja kukapa väittäisi, etteikö sitä koneen parissa opittaisi, mutta ei ole kirjoista, laskutikuista, luennoista, opettajan ja oppilaiden välisistä ammattikeskusteluista ja käytännöllisistä harjoituksista opittu tietokaan pahitteeksi. Ammattimiehen näköalat avartuvat, kuten kurssilaiset yksikantaan totesivat. Tällä tavoin saadaan uutta tietoa, jonka avulla voidaan kartuttaa ammattitaitoa.

Nyt ovat kuitenkin koulut ja kurssit päättyneet ja myöhässä ollut kesä puhjennut vihdoin vehmaimmilleen. Valmistaudutaan Jussin päivän viettoon ja useimmilla on kesälomakin parhaalla puolella. Toivotamme kaikille lukijoillemme antoisaa ja virkistävää kesää.

